

Előfizetési díj:
 Egész évre . . . 10 K — f.
 Fél évre 5 K — f.
 Negyed évre . . . 2 K 50 f.
 Egyes szám ára 20 fillér

Hirdetmények:
 3 hasábos petítor egyszer
 18 fillér, többszöri hirdetésnél 14 fillér.

ZALAMEGYE

A lap
 szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez (Wlassics-utca 25. sz.), az anyagi részét illető közlemények pedig a kiadóhivatalhoz (Újváros-utca 25. sz.) küldendők.

Kéziratokat
 nem küldünk vissza.

ZALAVÁRMEGYEI HIRLAP

politikai, társadalmi, közművelődési és gazdasági hetilap.

Megjelenik minden vasárnap reggel.

Hajtsuk meg a zászlót! . . .

Írta: Ruzsócza Kálmán dr.

A zalavármegyei nemesi pénztári és alapítványi választmány önmagát tisztelte meg, midőn kigyujtotta a hálás emlékezet szövétnekét s száz meg ezer szív buzdítására, összefoglaltatta egy könyvben a zalavármegyei összes nemesség magán-pénztárának s a nemesi választmány által kezelt egyéb alapok és alapítványok történetét. *)

Zalavármegye nemessége az 1809-iki vármegyei közgyűlésen királyi felhívásra nagy lelkesedéssel határozta el a köteles hadi szolgáltatásokon felül, önkényes adakozás utján, egy fölszerelt lovas-ezred föllállítását, a betörő francia hadak ellen.

Akinek a gondviselés bőven juttatott a földi javakból, katonát, lovat, pénzt és drága felszerelést küldött; a kevésbbé gazdagok egy-egy vitézt ruháztak fel.

Mikor a hadjáratot befejezték, a visszakérült ingóságot 22943 forint 40 krajcárért elárverezték; de a befolyt összeget Festetics György gróf indítványára nem osztották fel az adakozók közt, hanem abból egy, a nemesség közszükségleteit fedezendő, a megyei nemesség szabad rendelkezése alatt álló alapot létesítettek. Egyéb gyűjtésekkel együtt 1845-ben már 107351 forint volt az alaptőke, mely a nemesség közszükségleteinek szűkebb keretéből csakhamar a nemzeti célok és emberszeretet kiapadhatlan forrásává szélesedett.

Valóban megindultságtól reszkető kézzel írom ide, hogy e nemesi magán-tulajdon kamataiból 1901. év végéig összesen háromszáznegyvenezer hatszázötvennégy korona 86 fillér adományoztatott társadalmi, közművelődési s nevelési célokra.

Árvaházak, templomok, iskolák, kisdudovodák, kórházak, betegsegélyző egyletek, leégettek, árvizkárosultak, aggápoldák, tanítói járáskörök, nőegyletek, kaszinók, népkonyhák, gazdasági egyesületek, katonai tisztképző, munkás segély-egyletek, jeleseink arcképei, szobrai, özvegyek, árvák, szegény tanulók, a magyar nyelv terjesztésében buzgó tanítók, kápráztató tarkaságban sze-

*) „A zalavármegyei nemesi pénztári és alapítványi választmány története s az ezen választmány kezelése alatt levő alapok és alapítványok ismertetése.” Megbizásból szerkesztette: Hajik István választmányi ügyvéd. Zalaegerszeg, 1902.

repelnek a nemesi választmány fakult naplóiban.

Mint ahogy a hideg köd enyves páráival elfullasztja a tüdőt: akként perzseli fel ennyi szeretet lángja szívünket s a realismus nyügeből oda emeli a lelket az emberiséget mozgó szent életecélok ragyogásához!

S a példa áldásában csakhamar táborrá szaporodtak a nemes idealisták.

A tőkéből kihatának már 1873-ban 68049 korona nevelési ösztöndíjat hét jeles tanulónak évi 400—400 korona segélylyel.

Zalavármegye Karai és Rendei 1840-ben Deák Ferencnek, a vármegye nagy szülöttjének, az alkotmányos jogok körül szerzett érdemein fellelkedve, 7766 ezüst forintot gyűjtöttek össze, egy nemes s egy nem nemes származású ifjunak évenkénti 200—200 ezüst forinttal támogatására minden valláskülönbség nélkül. Ma már 28728 koronáig növekedett a tőke.

Zalabéri Horváth Edéné, szül. pallini Inkey Karolina, Inkey Ferenc cs. es kir. kamarástól nyert örökségét, mely ma már 22849 korona értéket képvisel, két zalavármegyei szegénysorsu jeles növendék segélyezésére adományozta, egyenként évi 420 koronával.

Nyírlaki Tarányi József 1869-ben 3000 forintot hagyományoz Deák Ferenc alap címén, szorgalmas, szegény tanulónak.

Sümeghy Ferenc ezer forint ösztöndíját a nagykanizsai főgymnasium egyik szegény, tehetséges növendéke élvezi.

Pallini Inkey Ferenc önvétük nélkül segélyre szorult szegény nemeseknek ma már 58323 koronából álló alapítványt tesz 1821-ben.

Horváth József volt zágrábi kanonok 1843. évi, ma már 17338 koronáig emelkedett alapítványából, a muraszentmártoni, magyar nyelvben jeleskedő tanító és orvos nyernek jutalmat.

Tüttősy László táblabíró 1822-ben 12000 váltó forintot hagyományozott a zalaegerszegi kórházra.

Kelemen Imre egyetemi jogtanár ma már 72431 koronát tevő alapítványt tesz szegény rokonoknak s a nemesi választmány céljaira. Ugyan ő jó tanulók részére ma már 11167 koronáig növekedett összeget hagyományoz.

Különalapot gyűjt a zalavármegyei nemesség »Nemzeti színjátzó társaság« részére.

Dr. Gáspár Vilmos Deák Ferenc emlékére 2000 forint, Böröczffy Antal és neje 10000 forint, Keckés Imre lelkész 1000 forint alapítványt alkotnak nevelési célokra. Skublics Jenőné Spelletich Paula 2000 koronás alapítványt tesz, férje emlékére, jóviseletü, jeles tanuló támogatására.

Vagyis az összes nemesség magán-tulajdonának óriási tőkéjén kívül, harmadfélszázézer koronát meghaladó alapítványi összeg van a nemesi választmány kezelése alatt!

Ezen vagyon kezelésének történeti fejlődése, bármely külső befolyás ellen önzertes, lelkes megvédése egyik legbecsesebb része a munkának, melyet Hajik István választmányi ügyvéd ép oly sok gonddal, szorgalommal, mint buzgósággal írt meg.

A nemesi választmányban ott találjuk a Batthyány, Pejacevich, Széchenyi grófkát, az Oszterhueber, Tarányi, Inkey, Deák, Hertelendy, Sümeghy, Csertán, Farkas, Nagy, Besseney, Tolnay, Sellyey, Szabó, Gyömöre, Mórocz, Csillagh, Vizlendvay, Svastics, Rajky, Glavina, Skublics, Árvay, Horváth, Thassy, Koppány, Csutor, Babos, Gabelics, Bottka, Talabér, Baán, Tuboly, Sente, Dervarics, Forintos, Nunkovics, Nemes, stb. családokat.

Ők adtak és adnak ma is dísz a választmány nagy tőkéjének, melyet csak e napokban találóan nevezett el a »Budapesti Hirlap« a magyar iskolahajóra beküldött összeg alkalmából, a hazafias adományok kiapadhatlan bibliai olajos korsójának.

S hitem szerint ennek a korsónak anyagi és erkölcsi hatalma kifogyni soha nem fog, mert oly férfiak emléke öröklik felette, kik a csaták véres izalmaiból kifakasztották a magyar művelődés és felebaráti szeretet üde, örökre hervadhatlan hajtásait.

Áldás reájuk csöndes sirjaikban, hálás ifjak könyei áztatják hantjaikat.

Az élők pedig híven tartanak ki a nyomon, mely a szeretet forrásától, a szeretet kutfejéhez, Istenhez s az ő oltalmával, a társadalmi, egyéni s nemzeti boldoguláshoz vezet.

A választmány nemesi címerének legfényesebb ékköve, egy századra terjedő hazafiai s emberbaráti munkája előtt — hajtsuk meg a zászlót! . . .

A villamos világítás előnyei.

Hogy a villamvilágítás a közélet és az ipar fellendülését nagyban elősegíti, az bebizonyított tény, de hogy mennyire emeli azt, szolgáljon például ezen egy pár adat.

A színházban. A színházi világításnál két előnnyel találkozunk:

1. Nagy a tűzbiztonsága.
2. A levegőt nem melegíti fel s termékeivel nem rontja ezt, mint a más lánggal égő világítók. S hogy mily sikeresen lehet általa az egyes kényes dolgokat véghez vinni, álljon itt egy pár példa:

Eltekintve attól, hogy „égifény“, „eső“, „vilámlás“ és „hold“ utánpótlásai csakis villamos fényvel idézhetők elő, úgy hogy tényleg azok is legyenek — álljon a következő:

„Margaretta és Fauszt“-ban, vagy pedig más színdarab előadásánál, ott, hol két viaskodó áll egymással szemben, könnyű módon az egyik viaskodó kardját összekötjük a dynamo pozitív sarkával, míg a másikat a negatív sarkokkal. Ha most viaskodásra kerül a sor, a két kard érintkezési felületén fényes ív fog láthatóvá lenni, mi megkapó látvány. Sokkal szebb az égi tüneménynek mondható Wagner operájában, amikor is az üllöt (ambos) összekötjük a pozitív sarkokkal, a kalapásot pedig — melylyel Siegfried kardját kovásolja — a negatív polussal. Minden egyes ütést, melyet Siegfried az üllőre mér, egy villamos szikra fogja kísérni.

Az egyes művésznők ruháikat kis izzólámpákkal látják el és függői közé is ilyet alkalmaz — mi szinte emeli az előadás pompáját — melyet a nála levő kis accumulator táplál. Eltekintve még nagyon sok dologtól, mely a színház pompáját növelné, még azt akarom csak felemlíteni, hogy nincs oly szép jelenet megvilágító, mint a villamos reflektor.

A háztartásban. A háztartásban a fő követelmény, hogy praktikus és olcsó legyen és ép ezért a villamos főzést nem említem, mert ez a közönséges főzésnél körülbelül 35%-kal drágább. Annál alkalmasabb a villamos fűtés, — megjegyzem, hogy csak egyes esetekben — mely nem áraszt kellemetlen szagot. Tegyük fel, hogy a eseléd-személyzet elment s ónagysága egyedül van oda haza, de ez mind nem ok, hogy ónagysága téli időben dideregjen, tehát befűteni kell, igen ám, de hogyan? Soha ezen művészetet nem méltatta annyira, hogy megtanulja s így kénytelen hidegben maradni. Másképp van ez a villamos világításnál! Ha ónagysága egyedül van, hát átkapcsolja a kapesolót s rövid öt perc alatt a szoba meleg. Tudom, hogy ónagysága szívesen adott volna egy pár koronát, hogy a 10° C szobája meleg legyen. Így azonban tényleg alig fizet néhány fillért érte.

A kisasszony a mai estére hivatalos, persze,

hogy el kell menni, de ő csak a rózsaszínű ruhában szándékozik elmenni, mert szerinte ez áll legjobban. Igen ám, csak hogy ez meg annyira gyűrt, hogy nem veheti fel, mivel pedig ma vasárnap van, faszén sehol sem kapható, tehát kedve ellenére más ruhát kellene felvenni. Másképp van ez a villamossal! Semmi köze ahhoz, hogy vasárnap van-e vagy sem, hanem szedik elő a villamos vasalót és szépen kivasalják a rózsaszínű ruhát.

Ennek költsége: egy villamos vasaló 90 wattot fogyaszt $0.9 \times 6 = 5.4$ fillérbe kerül egy teljes órára estéli vasalás mellett, de mivel egy vasalásra 20 perc is elegendő, tehát a ruha kivasalása 1.8 fillérbe kerül. Ha nappal vasalták volna ki, akkor csak 0.16 fillérbe, tehát egy óra 2.10 fillérbe kerül. Egy családi körben elkészített tea költsége pedig: egy 50 gyertyás izzólámpa, mely 100 volt és $1.5 = 2$ amperet fogyaszt, 1 liter vizet 15 perc alatt forrásra kényszerít.

$100 + 1.5 = 150 = 1.5 \times 6 = 9$ fillér egy órában, de 13 perc alatt a tea kész, tehát csak 2.2 fillérbe kerül egy tea készítése.

Egy rossz háziasszony jellemvonása, hogy petroleuma soha sines a házban, miről mi deákok tudnánk legjobbat mondani. De minek is kell petroleum, mikor a villamos költség se több a közönséges világítási költségnél.

Egy 16 gyertyás izzólámpa, mely 50 wattot fogyaszt, amely nagyon is elég, hogy egy íróasztalt megvilágítson, költsége a következő: $0.5 \times 6 = 3$.

Egy 16 gyertyás lámpa költsége óránként 3 fillér.

Kávé melegítésre elég egy 8 gyertyás izzólámpa — csupán melegítésre, forrásra nem — ennek meg a költsége kb. 0.5 fillér, vagyis $\frac{1}{4}$ krajcár. Ezek lennének röviden a villamosság-nak a háztartásban levő előnyei.

Az iparban.

Mielőtt ezen fejezetet tárgyalnám, szükségesnek tartom felemlíteni, hogy a villamos világításnak egyik legnagyobb ellensége a gáz, mely olcsóságánál fogva fölülmulja azt, de amikor erőátvitelről van szó, a gáz ismét háttérbe szorul s az elektromotor lép az elsőségbe.

Hogy fogalmat alkossunk a kettő közötti különbségről, ime itt közlöm:

A gázvilágításnál:

1 köbméter gáz 32 fillér.

Egy 45 gyertyás Auer égőnek kell 100 liter gáz; 100 liter gáz 3.2 fillér.

Egy gyertya erősségű $3.2 : 45 = 0.071$ fillér. A villamvilágításnál:

Egy 16 gyertyás izzólámpa 50 wattot fogyaszt másodpercenként, egy 1 gyertyás 3.12 wattot fogyaszt másodpercenként.

1 hektowattóra ára 6 fillér.

$0.031 \times 6 = 0.186$ fillér.

ereje, hogysem lehelletével ellankaszthatná a buja növényzetet. Mert a tenger harera kél mindkettővel; az egyikkel, hogy a küzdelemben áthevítse; a másikkal, hogy forró vérének magába szívja.

S az ég — míg végtelen és mozdulatlan nyugalommal szemléli magát a számára teremtett óriás-tükrökben, melyet csak olykor-olykor takar el felhőfátyol vágó tekintete elől — befesti a mérhetetlen víztömeget ragyogó kék színével, hogy urának, a napnak, aranyos sugarai fényes azúron lejtessék táncukat a lanyha zefírekkel.

Kétségkívül megilleti e helyet a melléknév, melyet adtak neki: la felice, a boldog.

* * *

Palermo egyike a legkedvezőbb helyzetű s legkellemesebb éghajlatu városoknak. Tenger-melléki fekvése megóvja a hőmérséklet végleteitől s míg téli hónapjai teljesen a délvidéket árulják el, nyara kevésbé meleg, mint éjszakai Itália szárazföldjének városaié.

Népe és nyelve a legzavarosabb keveréke Sziécia számtalan törzsének és nyelvjárásának. S tán nincs a világon tartomány, melynek lakossága annyiféle elemet egyesítene, mint Sziéciaé. Háromezer éves történetének folyamában a legkülönbözőbb nemzetek és hatalmak küzdöttek a szép és virágzó sziget birtokáért, mindegyik hagyva valami nyomot fájának és nyelvének jellemző vonásaiból.

A szikulok, feníciaiak, görögök és karthagóiak versenyzéseinek a római hódítás vet véget, míg a középkorban az arabok vetik meg lábukat a

Villamvilágításnál 1 gyertyás óránként 0.186 f. Itt előtérbe jut azonban a villamos világítás tűzbiztonsága s veszélytelensége, míg a gázvilágításnál ez utóbbi ép az ellenkezője.

Térjünk azonban vissza az iparra s ezzel a villamvilágítás előnyére használt elektromotorra.

Az elektromotor jó tulajdonságának az lett a következménye, hogy ott, ahol villamos áram áll rendelkezésre és ahol ennek költségei nem tulságosak, minden más motort háttérbe szorít.

Mindjárt feltűnik az elektromotor igénytelensége egy a kezelés, valamint a zajtalan járás és térszükséglet tekintetében, mert az elektromotor kezelése oly egyszerű, hogy közönséges munkás is végezheti s járása közben nem kíván szakértői felügyeletet, mint az a más motoroknál szükséges, térszükséglete meg oly kicsiny, hogy falikarra erősíthetjük.

A házilag üzött kisipar pedig oly kis elektromotort igényel, mely a kisiparos lakásán felállítható, veszélytelen, kis helyet vesz igénybe, s főleg bármelyik pillanatban üzembe helyezhető, s viszont bármikor minden veszteség nélkül megállítható.

Miután üzeme veszélytelen, azt bármely szobában is alkalmazhatjuk s erre külön rendőri engedély nem szükséges, mivel az elektromotor nem esik hatósági ellenőrzés alá.

A kisiparos, ki egyszer megpróbálta, hogy mennyivel több és pontosabb munkát lehet végezni szerszámgéppel, mint pusztán kézi szerszámmal, az belátja, hogy az előállítandó tárgyakhoz szerszámgépre van szüksége. De tervében hamar megfeneklik, mert nem tudja, hogy a hő melyik mozgató elemét alkalmazza, mert pl. ha csak egyetlenegy varrógépet, köszörűt, vagy esztergát kell forgásba hozni, akkor e csekély munkaerőre nem lehet gázmotort vagy benzínmotort használni, mert az ilyen csakis nagyobb erőre alkalmas s az egyes gépek üzembe helyezése miatt egy motort beszerezni, ez meg roppant költséges.

Belátták ezt a kisiparosok már régen, de tenni nem tehettek semmit, de most, midőn a villamos világítást behozzák, új életre ébred a kisiparos és ezzel együtt lendül a munka kivitele is.

Hogy Zalaegerszegen még a mai napig nincs villamos világítás, azért minden ember önmagát vádolhatja, mert nincs benne az az erős elhatározás, hogy tervét megvalósíthassa. Miként egy várat csak a nép zömének együttes ostroma vehet be, úgy a villamos világítást is csak úgy lehet a megvalósuláshoz közelíteni, ha a város minden egyes polgára — miként csak egy ember akarata lenne — kimondja a jelszót, hogy „akarjuk“.

Úgy hiszem, ha Poprád, az alig 2000 lakossal bíró város egy évi vonakodás után végre kivitte azt, hogy villamos világítása legyen, akkor kétségkívül remélhetjük, hogy Zalaegerszeg, a

szigeten, melyet a népvándorlás alatt a frankok és gótok sarcoltak meg. Az arabok helyét a XI. században a normannok foglalják el, kiket az uralkodásban a Hohenstaufok, utóbb az Anjou-, Aragon- és Bourbon családok követnek, mi által Sziécia majd a nápolyi, majd a spanyol királyságnak válik alkotórészévé. A mult század elején angol seregek védelme alatt a sziéciaiak függetlenítik magukat s alkotmányt készítenek, melyet azonban a gyűlölt Bourbon hatalom csakhamar megsemmisít s így a rövid szabadságot ismét elnyomatás váltja fel. A szenvedések, a hosszú és fárasztó küzdelmek újra megkezdődnek s utoljára is az uralkodóház elűzésével érnek véget. 1860. május 11-én köt ki Marsalánál Garibaldi az ezer önkéntessel, a kik rövid, de dicsőséges harc után beveszik Palermot, elfoglalják a szigetet, mely örömmujongás között csatlakozik az egyesített olasz királysághoz.

S ha meggondoljuk, hogy az arab uralomtól kezdve Palermo volt Sziécia fővárosa, a királyi udvar székhelye s így szintere a trónváltásokkal járó zavaroknak és harcoknak, találkozási pontja a különféle nemzetiségeknek, elképzelhetjük, milyen faj- és vérkeveredésből ered e város lakossága.

* * *

Palermo jelenleg van a fejlődés folyamatában, hogy teljesen modern várossá legyen. Régi épületei közül legérdekesebb a királyi palota, melynek eredete a középkor elejére nyúlik vissza. Kápolnája antik oszlopaival, arab ívezeteivel, cseppkő szerű stalaktit boltozatával s a falait

TÁRCA.

A hol télen is tavasz van.

Palermó, 1903. január 26-án.

Alig tudom elhinni, hogy januárban vagyunk. Mintha álmodnám vagy a mesék országában járnék, hol a telet csak hirtől ismerik s hol a soha el nem haló természet maga aranyoz gyümölcsöt a jó gyermekek karácsonyfájára. A derült égről tavaszi melegséggel süt le a nap az örökké mosolygó délszaki földre, melynek zöld takaróját nem váltja fel fehér halotti lepel.

Él és virul minden és mindig. Virágoznak és illatoznak a rózsák; alig hullatja el szirmait egyik bokor, a másikon már új bimbók fakadnak s ép oly vidáman köszöntik január apót, mint a kalász koszoruzta juliuszt. Az óriási kaktuszok és aloék vígan sütkéreznek a napfényben, míg a karsu pálmák ernyőt vonnak maguk fölé lándzsás leveleikből; a narancsfák haragoszöld lombjai között pedig kész aranyalmák himbálóznak az enyhe szellőktől ringatott ágakon. A balzsamos levegő, a madarak csicseregése s a tenger egyhangú esobogása andalítólag hat s a lélek álom és éberség közt lebegve gyönyörtől ittasan merül el a kincsek és szépségek élvezetében, melyeket a természet szeszélye itt oly pazar kézzel halmozott össze.

Órök tavasz! A télnak nincs hatalma, hogy megrabolja a mezőket és jégbörtönbe zárja a csörgedező patakokat s a nyárnak kevesebb az

majdnem 10.000 lakossal bíró város, mostan immár két évig halogatja is, de végre itt is a villamos világitást hozzák.

Előbb említettem az elektromotort s most itt közlöm azok árait:

H.	P. fejlesztés lóerőkben	Gázmotor beszerzési ára koronában	Elektromotor beszerzési ára koronában	Üzemeltetési és gáz- motorok óránként s lóerőnként ár koronában	Üzemeltetési és elektromotorok ó- ránként s lóerőnként ár koronában	Helyszükséglet a gázmotornak m ²	Helyszükséglet az elektromotornak m ²
0.25	960	465	0.59	0.29	0.6	0.122	—
0.5	1700	—	0.415	—	0.75	—	—
0.6	—	575	—	0.24	—	0.235	—
1	2040	770	0.28	0.24	1.2	0.235	—
1.5	—	9.0	—	0.23	—	0.24	—
2	2500	—	0.23	—	1.5	—	—
2.5	—	1070	—	0.23	—	0.345	—
3	3000	—	0.21	—	1.8	—	—
3.5	—	1260	—	0.22	—	0.391	—
4	3600	—	0.195	—	2.2	—	—
5	4200	1500	0.189	0.21	2.5	0.492	—
10	6000	2200	0.145	0.20	4.5	0.756	—

Ezen táblázatot azért közlöm, hogy az érdeklődők szemmel kísérhessék, hogy melyik a legjobb és legolcsóbb eszköz az erőátvitelre.

Megjegyzem, hogy a beszerzési árban úgy a gáz, mint az elektromotornál a legmagasabb értéket vettem, mert a legjobb motorok árai ezek. E táblázatból kitűnik, hogy habár a gázzal való erőátvitel a legolcsóbb és ép azért hasonlítottam össze a gázmotornal s üzemeltetési-vel, mégis a villamos átvitel sokkal célszerűbb és egész 4 lóerőig olcsóbb is, mint a gázzal való átvitel.

Itt azonban tekintetbe kell venni a gázmotor beszerzési árát és azt, hogy ha teszem fel esztergapatot hajt és most centrízni (központosítani) kell a tárgyat, akkor a gázmotort nem lehet megállítani, mert ez hátrányos lenne a munkaidőre és ezidő alatt szinte fogyaszt gázt, akkor belátjuk, hogy itt csakis a villamos motort (elektromotor) használhatjuk, melyet centrízás alatt meg lehet állítani anélkül, hogy a legkevesebb munkavesztés lenne. Azonkívül a berendezési költség kamatvesztése, mert pl. egy 5 lóerőjű elektromotor majdnem háromszor olcsóbb mint a gázmotor.

Nagy előnye még az elektromotornak az, hogy a térszükséglet roppant kiesny, mi szinte egy fő követelmény.

Egy 10 (HP) lóerőjű lóerőjű gázmotor helyszükséglete 4—5 m², míg egy 10 lóerőjű elektromotor térszükséglete 0.756 m² tehát majdnem 7-szer oly nagy hely kell a gázmotornak, mint az elektromotornak, sőt a pozsonyi kiállításon a Ganz és társa cég által kiállított elektromotorok még kisebb méretekre szorítkoztak.

Holländer Oszkár.

fedő arany-alapu gazdag mozaik-diszével pártalan a maga nemében. Az arab-normann művészet hagyományait őrzi még néhány templom és mecset, míg többi számottevő építészeti emlékei a barokk idejéből valók. Architektúrui szempontból különben nem sokat nyújt a város, mely lassan-lassan két, tökéletesen különböző jellegű részre oszlik: az ujra és a régire.

Az alig egy évtizedes új negyednek széles utjai, terjedelmes, díszes bérházai, csinos nyári lakásai éles ellentétben állanak az ó-város szűk és sötét közeivel; ezeknek kopott, meszetlen, szegényes házaival, melyeknek lakói nyugodt lélekkel öntöznek és hajigálnak ki az utcára minden piszkot és szemetet. Ez a legegyszerűbb és legkönnyebb módja a takarításnak annyival is inkább, mivel a földszinti lakások közvetlenül az utcára nyílnak. A járó-kelők szabadon tekinthetnek be a rendetlen, füstös szobákba, a melyekben együtt van a konyha, műhely, háló, s ha a családnak kecskéje van, gyakran az istálló is. Az emeleteknek barátságosabb külsőt adnak az apró erkélyek, melyek az épület egész homlokzatát elborítják. Ablakokat csak elvéve látunk, helyüket erkélylyel környezett üvegajtók foglalják el. Ezek a szűk utcáskák a valódi olasz népelet színhelyei, tele zajjal, élénkséggel. Élénkek nemesak azért, mert az alatt lakók minden pillanatban künn teremnek, azok minden szava kihallatszik, hanem zajossá, mozgalmassá teszi őket a rengeteg sok gyerek és a hízások hada. Sok várost bejártam, de olyan sűrű népeiséget, olyan bőséges istenáldást, mint Palermóban, még csak egy helyen, Drezdában láttam. Hogy az apróságok egész nap künn

A megyei állandó választmány ülése.

A megyei állandó választmány dr. Jankovich László gróf főispán elnöklésével január 31-én ülést tartott, amelyen a február 9-iki rendes törvényhatósági közgyűlés tárgysorozatába felvett ügyeket tárgyalta s tette meg mindegyikre vonatkozólag javaslatát.

A községi gyámügyi nyilvántartások elkészítési költségeire a gyámépítési tartalékalapból 5.000 K kiutalását javasolja.

Az árvaszéki nyilvántartói állásra nézve javasolja a választmány a közgyűlésnek, hogy ideiglenesen azzal egyik kezelő tiszt bizatnék meg s helyébe két kisegítődjnok alkalmaztatnék.

A vármegyei községi és körjegyzői egyesületnek a munkaerő szaporítása tárgyában beadott kérelmére javasolja, hogy a belügyminiszterhez felterjesztés tétessék; a járási főbírák pedig hivatásuk fel, hogy vizsgálják meg járásuk községeinek ügykezelését s ahol munkaerő szükségére forog fel, tegyenek tüzetes jelentést.

A XII. kéményseprői munkakerület kettősítését nem hozza javaslatba, valamint a tszgyörgyi körjegyzőséghez tartozó községeknek azt a kérelmet, hogy Alsóhrásán és Hodosán községekből új körjegyzőség alakíttassék.

Nagykanizsa r. t. városnak a lenbeváltó és kikészítő telep részére ingyen telep adományozása, valamint a legeltetési szabályrendelet tárgyában hozott határozatát jóváhagyásra ajánlja.

A keszthely—tapolcazi h. é. vasútra közgyűlésileg megszavazott 160.000 K-nak törlesztés útján való felvételét javasolja az utadóalap terhére.

Jóváhagyásra ajánlja az állandó választmány a közgyűlésnek *Bánokszentgyörgy* községnek községi kölesönfelvétele, a *tördemiczi* körjegyzőséghez tartozó községeknek a körjegyzői fuvar- és napidíj általán megállapítása, *Tapolca* községnek községi ingatlan bérbeadása, *Zalalövő* községnek pótdadó törlése, *Gyulakeszi* községnek rendtartási szabályzata, *Dekánovecz* községnek piaci helypénzdijszabás tárgyában, *Alsólendva* községnek ingatlan eladása tárgyában, *Lesencze-istvánd*, *Vonyarcz-Vashegy* községnek ingyenes népkönyvtár létesítése tárgyában, *Csáktornya* nagyközségnek, *Zalakoppány*, *Pusztamagyarod*, *Sójtör* községeknek községi pótdadó törlése tárgyában, *Karmacs* községnek községi szervezési szabályrendelet módosítása tárgyában, *Sójtör* községnek a vásári helypénz megállapítása tárgyában hozott képviselőtestületi határozatait.

Jóváhagyásra nem ajánlja *Csabrendek* község képviselőtestületének a községi szervezési szabályrendelet módosítása tárgyában hozott határozatát, továbbá a *csesztregi* körjegyzőséghez tartozó községek képviselőtestületének a segédjegyzői fizetéshez való hozzájárulás tárgyában hozott

határozatát, míg a *drávaicsányi* körjegyzőséghez tartozó községek képviselőtestületeinek szervezési szabályrendeleteit módosítás végett visszaküldeni javasolja.

Az illetőségihely az iparos-munkakönyvekben.

A kereskedelemügyi miniszter az iparos-munkakönyv kiállítása alkalmával az illetőségi hely figyelmen kívül hagyása tárgyában a törvényhatóságokhoz a következő rendeletet intézte:

Az 1884. évi XVII. törvényekbe iktatott ipartörvény végrehajtása tárgyában az 1884. évi augusztus hó 26-án 39.266 sz. alatt kibocsátott földmívelés-, ipar- és kereskedelemügyi miniszteri rendelet 30. §-a szerint, a mennyiben az iparos-ségéd, vagy gyári munkás illetőségi helye megállapítva s kellőleg igazolva nincs, az elsőfoku iparhatóság részére esakis ideiglenes igazolványt állíthat ki, köteles lévén egyúttal az illetékségi hely kipuhatólására nézve a szabályszerű tárgyalást megindítani s csak a szükséges adatok beszerzése után cserélheti ki az ideiglenes igazolványt rendes munkakönyvvel.

Minthogy e rendelkezésnek a mellett, hogy igen nagy munkát okoz az elsőfoku iparhatóságoknak s a munkásosztály kereseti viszonyaira is hátránnyal jár — alig van gyakorlati jelentősége: a belügyminiszterium vezetésével megbízott miniszterelnök úrral egyetértőleg, az idézett földmívelés-, ipar- és kereskedelemügyi miniszteri rendelet 30. és 31. §§-ait, valamint az ezen szakaszokkal összefüggésben levő 32. és 33. §§-okban ide vonatkozólag foglalt rendelkezéseket hatályon kívül helyezem s a munkakönyvnek az illetékségi helyre vonatkozó, az idézett földmívelés-, ipar- és kereskedelemügyi miniszteri rendelet 29. §-ában megállapított rovatai kitöltésétől eltekintek.

Jelen rendeletem következtében tehát az elsőfoku iparhatóság a munkakönyv kiállítását kérő egyéntől illetékségi helyének igazolását nem kívánhatja s a munkakönyvet az előirt egyéb törvényes előfeltételek igazolása mellett, az illetékségi hely figyelmen kívül hagyásával kiállítani tartoznak.

Egyidejűleg, arra való tekintettel, hogy a munkakönyvekben lévő személyleírás a segéd-, gyári munkás személy azonosságának megállapítására megbízható támpontot sok esetben nem nyújt s rendészeti szempontból szükséges, hogy az irni tudó segédek és gyári munkások sajátkezű névalírása, mint a személyazonosság megállapításának egyik igen fontos eszköze, a munkakönyvből ne hiányozzék — a belügyminiszterium vezetésével megbízott miniszterelnök úrral egyetértőleg elrendelem, hogy jövőben minden munkakönyv kiállítása alkalmával annak első lapjára

futkosnak, játszanak, sívitoznak, az természetes olyan városban, hol az idő mindig enyhe; oly házak között, melyekben udvar nem igen van; oly lakások mellett, melyekből egy ugrással, egy lépéssel, egy fordulattal az utcán vagyunk.

A házalók tipikus alakjai épügy Palermonak, mint a többi olasz városoknak. Kétkerekű kordeikkal, melyekbe vagy esesijukat vagy magukat fogják, kosaraikkal, zsákjaikkal bebarangolják a várost s torokszakadtából kiabálva ajánlják áruikat. Nem is szükséges a piacra vagy a boltba menni; a baktól kezdve a kenyérig, a fogsizkálótól az inggallérig mindent be lehet vásárolni az utcáról. Az emeletiek még azt a fáradságot sem veszik maguknak, hogy lejöjjenek, hanem hosszú kötélen leeresztik kosarukat s belerakják a szükségeseket. Hogy az alkudozás a harmadik, negyedik emeletről elég hangos társalgást igényel, az képzeltető.

A legnagyobb forgalom, legmozgalmasabb élet a tengerparton folyik s a két egymást keresztező főúton, melyek a városon végigfutnak s azt négy részre osztják. Ezeken találhatók a legfényesebb üzletek, boltelhelyesek, kirakataikban a legújabb párisi divatcikkkel, itt emelkednek a szicíliai nemesség palotái; itt van az előkelő világ bevásárló helye és korzója. Ezért azután nem is szabad rajtuk végighajtani a teheneket és kecskéket, melyeket pedig minden reggel és este a város utcáin keresztül terelnek a legelőre, illetve haza. Sőt aki tejet akar, csak odaadja poharat a pásztornak, mire az ott helyben, az utcán, a vevő szemeláttára feji ki a friss tejet.

A part egy része, a honnan legszebb kilátás nyílik a szabad tengerre s a város két oldalán

benyuló hegyfokra, sétahelynek van fenntartva. A széles ut belső oldalán mesterséges terasz húzódik, melyről el lehet látni egészen a Lipari szigetekig. E tengerparti korzóhoz csatlakozik a kikötő, hol egész napon át jönnek mennek a hajók s hőmpölyög az óriási embertömeg. Az árukat ösvérektől vagy szamaraktól húzott ezer és ezer kocsis viszi-hordja, melyek e városnak és környékének egyik főérdekeségét képezik. Kétkerekű taligák ezek, a lehető legtarkábban kifestve, oldal, kerék, tengely, rud, vas- és farészek, különösen új korokban, csakúgy égnak a napfényben a legélénkebb vörös, sárga, zöld és kék színektől. A lécek és sinek kiálló végei ember-, állat- és szörnyfejekké vannak kifaragva; az oldalakon pedig a legváltozatosabb, legkülönbözőbb tárgyú képek ékeskednek: szentirási, történelmi, szerelmi jelenetek. A szabin nők elrablása, a szentek élete, a régi szicíliai királyok hőstettei és kalandjai, Kolumbusz útja és fogsága egyaránt meg vannak örökítve ez egyszerű technikájú festményeken, melyeknek rikító színei szinte kiabálnak az emberre, hogy nézze meg őket. A befogott állat kantárja méltó folytatása a kocsinak. Gazdagon ki van verve sárgaréz szögekkel, feldíszítve szalagokkal, pitykével, tükröcskével s kiegészítve a csacsi fején magas, piros tollbokrétával. Olykor még a tulajdonos is hozzájárul a cifrasághoz; a vidékről jövő parasztok egynémelyikének olyan szépen hátra van kötve a feje piros keszkenővel, mint valami falusi magyar menyecskének.

A tarkaság iránt való előszeretet kifejezést talál egyebütt is, különösen a templomokban, melyek ünnepek alkalmával tele vannak aggatva arany-,

a munkakönyv kiállítója, amennyiben a munkakönyvet kérő egyén irni tud, a következő szöveget iktassa: »A munkakönyv tulajdonosának sajátkezű aláírása . . . « s közvetlenül a szöveg mellé vagy alá a tulajdonos által ennek sajátkezű aláírását vezettesse rá.

A mennyiben pedig a munkakönyv tulajdonosa irni nem tudna, e körülmény a munkakönyv kiállítója által megjegyzés alakjában lesz a munkakönyv első oldalán kifejezésre juttatandó.

Felhívom eimmet, hogy a fentiekre a hatósága alá tartozó elsőfokú iparhatóságokat s azok által a működésük területén fennálló ipartestületeket megfelelően értesítse.

Hírek.

Kisorsolt esküdtek. A f. hó 19-én kezdődő ülészakra a következő esküdtek sorsoltattak ki: a) *rendes esküdtek:* Vogl Richárd főgymnasiunai tanár, Fuss Nándor gyógyszerész Alsólendva, Lányi Kálmán az államépítészeti hivatal főnöke, kir. főmérnök, Voigt Ede gazdasági egyesületi titkár, Karabélyos Elek ügyvéd Alsólendva, Kozáry Gyula bognár Tapoleza, dr. Jámor Márton ügyvéd, Fischer Gedeon földbirtokos Zalatárnok, id. Leszner József borkereskedő Tapoleza, Gyömörey Gáspár földbirtokos Gógánfa, Koleczonay Antal főerdész Monostorapáti, Frisch László háztulajdonos Tapoleza, dr. Czinder István, dr. Bárdi György kir. közjegyző Sümeg, Kőszeghy Kálmán földbirtokos Aranyod, Vastag János polgári iskolai tanár Tapoleza, Zsuppán Gergely földműves, Csendes József ügyvéd Tapoleza, Takács Gyula reáliskolai tanár Sümeg, Tarányi Ferenc földbirtokos Gyömörő, dr. Fürst János ügyvéd, Büchler Jakab kereskedő, Takács Jenő kir. közjegyző Tapoleza, Czapáry Boldizsár telekkönyvvezető Sümeg, Nagy Vince földbirtokos Kővágóórs, Kaszás Kálmán földbirtokos Kőveskálta, Németh Gábor kályhás, Surgoth Miksa ügyvéd Sümeg, Gráner Géza vállalkozó, Békefi Elek tanító Zalakoppány; b. *helyettes esküdtek:* Oravec Győző kir. mérnök, Nagy János magánzó, Kaszás Kálmán asztalos, dr. Kadák Pál árvaszéki ülnök, Horváth Miklós magánzó, Baján Ferenc tanító, Hajmágy Imre mézáró, Boshán Gyula ügyvéd, Soronez József földbirtokos, Ján Ferenc kereskedő.

Kirendelés. Az igazságügyminiszter Gájásy Lajos letenyei járási szolgabíró a nagykanizsai kir. ügyészség kerületébe ügyészségi megbízással rendelte ki.

Adótisztelti kinevezés. A m. kir. pénzügyminiszter Kottler Gusztáv nagykanizsai kir. adótisztelt a nagykanizsai kir. adóhivatalhoz ellenőrré nevezte ki.

ezüst-szegélyű színes függönyökkel és szőnyegekkel, inkább a szem gyönyörködtesítésére, mint áhitateltetésre szolgálva.

A nép különben nagyon vallásos. Majd minden utcáskoron ott látjuk a falba illesztett Madonnát s az egyszerűbb emberek lakásaiban és apró boltjaiban állandóan ég a méceses a Mária-kép előtt. Érdekes, hogy vasár és ünnepnapokon a templomajtók előtt a sekrestyés hosszas cseppetel jelzi a mise kezdetét.

Különösen mély az egész lakosságban a kegyelet elhunytjai iránt. Az idegenre első sőt alkalmával szinte nyomasztólag hat a sok fekete ruha. A palermói öt évig gyászolja családja tagjait, az üzletek és nyilvános helyiségek ajtajain pedig széles fekete szalagokra függesztik ki a tulajdonosok elhalt rokonaik vagy ismerősük nevét. Alig van boltajtó, melyen ne találunk ilyenféle felirásokat: Anyámért; testvéremért; X. Y. urért.

A nép erős vallásos érzületében kétségkívül nagy része van a szegénység nyomasztó hatásának. Mert Sziciliát roppant sok csapás sújtotta az utolsó években is, s bár lakói nagyon szorgalmasak és munkásak, a nyomorúság csak nem akar bucsut venni a természeti szépségekkel oly bőven megáldott szigettől. Az olasz kormány is mindent elkövet, hogy enyhítse a súlyos viszonyokat s megmentsé az ország e gyöngyszemét a pusztulástól, de még nagyon sok idő fog addig elmúlni, míg az anyagi jólét is beköztözik az örök tavasz e bájós tartományába.

Vida Sándor.

A pápa jubileumának megünneplése egyházmegyénkben. XIII. Leo pápa 25 éves pápai jubileumának megünneplésére vonatkozólag a szombathelyi megyés püspök körlevélben utasította egyházmegyéje lelkipásztorait, hogy ez alkalomból kiadott főpásztori szövegét Hatvanad vasárnapján a szószékről felolvassák és hívják fel a híveket, hogy 93 éves szentséges Atyánknak úgy február 19-én tartandó 60 éves püspöki, valamint a 25 éves pápai jubileumának megünneplésében részt vegyenek. Hogy a hívők az örömnemre figyelmeztessenek, február 19-én este az anyagi üdvözlésre szóló harangozás után minden haranggal egy negyed óráig harangozzanak, mi alatt a Szent Atya szándékára imádkozzanak; a koronázás 25. évfordulóján, vagyis február 20-án reggel, délben és este az anyagi üdvözlésre szóló harangozás után egy negyed óráig minden haranggal harangozzanak, a plebánia templomokban ünnepélyes hálaadó isteni tisztelet tartassék. Ez örömnempen a pénteki naphoz kötött megtartoztatási kötelezettség alól a püspök egyházmegyéje híveit felmenti. Az örömnempon nálunk reggel 9 órakor lesz az ünnepélyes hálaadó isteni tisztelet.

A veszprémi egyházmegyében a veszprémi káptalan az elhalálozás következtében megüresedett nagyberényi plebánia javadalmat Szőlőssy Viktor székesegyházi sekrestye igazgatónak adományozta, akinek helyére sekrestyeigazgatóvá Horváth Pál karkáplán lett.

Tanácsos választás. Nagykanizsa r. t. város képviselőtestülete Csertán Károly alispán elnöklése alatt tartott közgyűlésén töltötte be az üresedésben volt közigazgatási előadó tanácsosi állást. A közgyűlés a három pályázó közül szavazattöbbséggel Ács József városi aljegyzőt választotta tanácsossá.

Keszthely város képviselőtestülete Nagy István városbíró elnöklésével tartott ülésén elnöklő városbíró bejelentette, hogy az előjáróság a kórházi gondnokság tisztével Stieder Kálmánt bizta meg. — A közgyűlés Beck Gyula, Veháp Ferenc és Pető Vilmos volt előjárósági tagoknak sok évi buzgó működésükért jegyzőkönyvileg fejezte ki köszönetét és elismerését. — Ezután megalakították az egyes bizottságokat az előjáróság javaslatához képest. — A városi ház koresmára nézve többek hozzászólása után elhatározták, hogy a koresma bérlőjével a szerződést egy évre meghosszabbítják. — Az előjáróság faiskola számára alkalmas telket nem találván, felkéri az illetékes hatóságot, hogy az előbbi faiskolával elégedjék meg; egyúttal felkéri gróf Festetics Tassilót, hogy a vasut mellett levő játéktérül átengedett területből 1200 □-öt a faiskola céljaira átengedni sziveskedjék.

Csáktornya város képviselőtestülete legutóbbi közgyűlésén a régi községi népiskolának, továbbá a község házának eladását névszerinti szavazással elhatározta; egyúttal mindkét ház eladási árát 50—50.000 korona árban irányozta elő; a két épületnek az eladási árát törzsvagyontként kezelik s évi jövedelmét közkiadások fedezésére fordítják. — Az 1903. évre a számvizsgáló bizottság tagjainul Szilágyi Gyula, Probst Ferenc, Gráner Miksa, Zrinyi Károly, Mastnak József, Hirschmann Samu és Premez Miklós városi képviselőket választották meg. Morandini Bálintnak, aki a város szegényei részére 100 metermáza kőszent adományozott, a közgyűlés jegyzőkönyvileg fejezte ki köszönetét.

Ipariskolai felügyelőkül Keszthely város képviselő testülete Lénárd Ernő, Opperl Károly, Gyarmathy Vilmos, Szalay Ignác, Laky Péter, Gerstl Károly, Hoffmann Arnold és Zitterbarth Kálmán városi képviselőket választotta meg.

Kitüntetés. Említettük annak idején, hogy Keszly Ferenc műasztalost és városi képviselőt az 1900. évi párisi nemzetközi kiállításon ezüst éremmel tüntették ki. A részére megítélt ezüst éremet és a vonatkozó oklevelet a kitüntetettnek a kereskedelemügyi miniszter a napokban küldötte meg.

A zalaegerszegi iparosok mulatsága. Rég ideje annak, hogy nem volt olyan szép, kedélyes és látogatott iparos mulatság Zalaegerszegen, mint amelyet iparosaink vasárnap a „Korona” szálloda kaszinói helyiségében rendeztek. A termék zsufoltságig megteltek. Az iparososztály legnagyobb része megjelent s kedélyesen mulatott világos reggelig. A siker magyarázata mindenesetre az, hogy városunknak ebben a nagy osztályában újabban egészen más szellem uralkodik, mint

évekkel ezelőtt. Az aprólékos torzsalkodások elsimultak s az ipartestület vezetőségének üdvös munkálkodása mindinkább közelebb hozza a a testület összes tagjait egymáshoz. Az egyetértés, a barátság kedves ünnepe volt az iparosok bálja, amely évről-évre nagyobb közönséget fog magának hódítani; nyerni fog kedélyességben és jelentőségben, ha az iparososztály örege és ifja úgy együtt tart, mint az idén eselekedte. Vasárnap óta egy kedves emlékekkel és egy szép reménnyel vagyunk gazdagabbak.

Bevétel volt 395 korona 60 fillér, kiadás 196 korona 90 fillér, tiszta jövedelem 198 K 70 f. Felülfizettek: Domokos Ignác 10 korona, Morandini Tamás 4 korona 80 fillér, Breisach Sámuel, Kovács László, Krosetz István, Léránt János 4—4 korona; Kaszter Sándor 3 korona 80 fillér; Mausz Ferenc, Klein Jakab kávé, Schütz Sándor 3—3 korona; Krosetz Gyula, Weisz Ármán 2:80—2:80 korona; Heinrich W. és L., özv. Császár Józsefné, Müller József, Kovács Ferencné, Vörös Gyula, Fischer Mór, Stefanec József, Jáross Ferenc, Fangler Mihály, Kohn Jakab, Weisz Samu, Ekler József, Schuffenhauer Frigyes 2—2 korona; Kummer Gyula, Péterffy Sándor 1:80—1:80 korona; özv. Kesseldorfer Mihályné, Schmidt Viktor, Sipos Antal, Mauthner Jenő 1:60—1:60 korona; Horváth Károly 1 korona 40 fillér; Goldfinger János, Goldfinger Dezső, Tahy Rozália, dr. Halász Vilmos, Pintér Gergely, Balaton Sándor 1:20—1:20 K; Hajmágy Imre, Varga György, N. N., Klovovszky Ernő, Fendrich József, Hunyady Sándor, Borbély György, Illés Elek, Fangler Miklós, Kovács István cipész 1—1 K; Réthy Pál, Lónyay József, Meskő Ferenc, Weisz Mór, Unger Antal, Lakatos István, Neufeld Izidor, Berger Samu, Eisner József, Kiss Károly, Juhász Lajos, Horváth Jenő, Czill Ferenc (Keszthely), Papp Alajos, N. N., özv. Kraxner Jánosné, Léránth Gábor, Szabó Lajos, Schwarz Mór, Göndöcs Antal, Vizlendvay József, Kovács Géza, Horváth Győző, Hajmágy István 80—80 fillér; Dergáts Károly, Németh József, Szakony Józsefné, özv. Paraszthy Pálné, Baly Béla, Nagy János, Singer Tóbiás, Lendvay Balázs, Lendvay László, Schuffenhauer Frigyes, özv. Geosovics Ferencné, Veisz Vilmos, Dergáts Rezső, Türk Mihály, Kaszás Kálmán, Révész Henrik, Révész Lajos, Szeneasár Antal, Takács István, Juhász József, Schwartz Simon, Ekler Sándor, Lusker János, Toma József 60—60 fillér; Medvéssy József, Lendvay Pál, Pausa János, Singer Miksa, Schlesinger Gusztáv, Janusz Sándor, Dergáts Gyula, Hány Károly, Krausz József 80—80 f.

A balatonszentgyörgyi—keszthelyi h. é. vasut Keszthely-tapolcazi folytatólagos vonalának engedélyezéséről a kereskedelemügyi miniszter a képviselőházhoz a következő törvényjavaslatot terjesztette be: 1. §. A miniszterium a balatonszentgyörgyi—keszthelyi helyiérdekű vasut folytatásaként Keszthelytől Balatonederiesen át a dunántúli helyiérdekű vasutak Tapoleza állomásáig vezetendő helyiérdekű gőzmozdonyu vasutnak az 1888. évi XXXI. és az azt kiegészítő 1888. évi IV. törvényeikkel foglalt feltételek alatt leendő engedélyezésére felhatalmaztatik. 2. §. A balatonszentgyörgyi—keszthelyi helyiérdekű vasut építésére és üzemeltetésére alakult részvénytársaság alapítókéjének a keszthely—tapolecai folytatólagos vonal kiépítésével és a törzsvonal átalakításával kapcsolatban szükségessé váló fel-emelés és a leszállított kiszalékigényű első ki-beosztású cimletnek kieszerelése céljából engedélyezendő részvényki-beosztásokra nézve az 1880. évi XXXI. t.-c. 5. §-ában érintett bélyeg- és illetékmentesség engedélyeztetik. Ezen mentesség mérvét és terjedelmét a tényleges viszonyokhoz képest az 1. §. értelmében kiadandó engedélyezési okirat állapítja meg. Ugyanez alkalommal fog intézkedés tétetni a fentidézett t.-c. 5. és 6. §§-ban érintett egyéb kincstári kedvezményeknek az új és a régi vonalon leendő egységes alkalmazása iránt. 3. §. A kereskedelemügyi miniszter az 1. §-ban említett vonal engedélyezésének megtörténtéről az 1880. évi XXXI. t.-c. 1. §-a értelmében az országgyűlésnek jelentést teend. 4. §. Jelen törvény az Országos Törvénytarban való kihirdetésének napján lép hatályba és végrehajtásával a kereskedelemügyi és pénzügyi miniszterek bizatnak meg.

A zalaegerszegi társaskör február 2-ikán sikerült estélyt rendezett. A közönség teljesen megtöltötte a Kummer-féle kávéház felett levő nagytermet, amely egyelőre hangverseny teremnek volt berendezve. Az estély hangversenyyel és

felolvasással kezdődött s minden szereplő a legbuzgóbb odaadással iparkodott kielégíteni a publikumot. Először Szabó János énekelt töröl metszettalföldi stílusban magyarul Gerenesér Mariska urleány cimbalomkísérete mellett. Ezután Csizsár József olvasott fel egy kedves apróságot. Briglevics Károly joghallgató Grész Elza urleány zongorakísérete mellett énekelt; Fángler Béla Petőfi Apostolából egy részletet szavalt nagy hatással; Erdélyi Jenő, a „Győri Hírlap“ segéd-szerkesztője „Légyott“ cím alatt három apró élményt mesélt el szellemes zsurnaliszta modorban; végül Gerenesér Lajos joghallgató cimbalom-játéka fejezte be a programot. A közönség a műkedvelőket lelkes tapssal jutalmazta. A műsor után Dr. Kaszter Ödön görögützet gyűjtött, amely a szereplőket egy kis köhögés árán — együtt, festői csoportban mutatta be. A tánc kivilágos kivirradtig tartott.

A zalaegerszegi korcsolya egyesület évi közgyűlésén a tisztviselői kart és a választmányt követően alakította meg: Lányi Kálmán elnök, Várhidy Lajos alelnök, Bódy Zoltán jegyző, Záborszky Géza pénztáros. Választmányi tagok: Árvay Lajosné, Emlan Ödön, Hány Kláris, Hrabovszky Jenő, Lányi Kálmánné, Lányi Ilonka, Mattussek Richárdné, Sztaniszlavszky Adolfné, Szirmay Béláné, Tuczay Jánosné, Udvardy Imre, Udvardy Ráfiella.

Táncestély. A nőegyleti táncestély közkívánatra f. évi március hó 1-én (vasárnap) fog megtartatni.

A Keszthelyi Ifjúság Önképzőköre f. hó 15-én az „Amazon“ szálloda nagytermében saját céljaira, Ábrányi Emil ur felolvasásával egybekötött paraszt-bált rendez. Helyárak: I. rendű 3 K, II. rendű 2 K, III. rendű 1 K 20 f. Kezdeté este 8 órakor.

Meghívó. A Zalaegerszegi Katolikus Legényegylet segély alapja javára folyó évi február hó 22-én a »Korona«-vendéglő nagytermében énekkel, előadással és szavallattal egybekötött zártkörű táncmulatságot rendez. Belépő-jegy személyenként 1 K 20 f, családjegy 2 K 50 f. Kezdeté este 8 órakor. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hírlapilag nyugtáztatnak. Műsor: 1. Beethoven: Isten dicsősége. Vegyeskarban műkedvelő hölgyek közreműködésével énekl az egyesület énekkara. Harmoniumon kíséri Erdős Tivadar főgymnasiun tanár. 2. A magyar ipar története. Előadja Kun Vilmos egyesületi elnök. 3. Dürner: Viharban. Énekl az egyesületi énekkar. 4. Vörösmarty Mihály: Hontalan. Szavalja Vörös István. 5. Magyar népdal egyveleg. Énekl az egyesületi énekkar. 6. Békéssy Emil: Ünnepi óda. Szavalja Vágó Endre egyesületi tag. 7. Kreutzer: Ima. („Éji szállás Granadában“ ez. operából). Vegyeskarban műkedvelő hölgyek közreműködésével énekl az egyesületi énekkar. 8. Tánc virradtig.

Jászai-estély Vasvárott. A vasvári Ifjúsági Kör néhány agilis tagja rendkívül érdekes estélyt tervezett. A kör vigalmi bizottsága ugyanis az eddigiekől lényegesen előtű mulatságot rendez március hó 1-én Jászai Mária, nagynevű tragikánknak vendégszerepelésével. Az estélyen ezenkívül közreműködik Feleki Ilona, jőnevű szombathelyi énekesnő is, Balassa Kálmán konzervatóriumi igazgató zongora kísérete mellett. A rendkívül fényesnek ígérkező, gazdag programmal ellátott est iránt nagy az érdeklődés. A meghívókat a napokban küldik szét. Aki ilyenre igényt tart, de tévedésből nem kapna, sziveskedjék Komlós Emilhez, az intéző bizottság tagjához az iránt fordulni.

A nagykanizsai irodalmi és művészeti kör igazgatósága f. hó 3-án tartott ülésén elhatározta, hogy március 15-iki ünnepséget, tekintettel arra, hogy a szabadság hajnalhasadásának évfordulója az idén vasárnapra esik, lehetőleg a közönség minden rétegének a bevonásával tartja. Tervbe vette egy nagyobb szabású tavaszi mulatság tartását, amely a kör tagjai részére díjmentes lesz. Határozatilag kimondotta, hogy társadalmi mozgalmat indít az iránt, hogy a Deák Ferenc emléktábla, mely célra a körnek 7—800 korona összegű alapja van, a haza bőlese születésének századik évfordulója alkalmára elkészíttessék és mint a Deák-ünnepély kimagasló mozzanata, ünnepélyesen lelepleztessék. Az ez iránti előkészületek megtételére az igazgatóság kebeléből egy szűkebb körű bizottságot küldött ki.

A nagykanizsai „Társaskör“ évi rendes közgyűlésén első sorban felolvasták és tudomásul

vették a titkári jelentést, mely a társaskör múlt évi működéséről számolt be. A tisztviselői kart következőleg választották meg: Schmidt Frigyes elnök, dr. Pihál Viktor alelnök, Pich Ernő titkár, Weisz József háznagy, Unger Ulman Elek pénztáros, dr. Fábian Zsigmond ügyész, dr. Böhm Ernő könyvtáros. Választmányi tagok: Elek Lipót, Himesch Frigyes, dr. Huszár Sándor, Marzsó Tibor, Mikoss Géza, Nagy Valér, dr. Neusiedler Antal, Plebeisz Gusztáv, dr. Szekeres József, Tóth László, Vagner Károly, Veber Károly, Vécsey Zsigmond, Vioz Ferenc. Számvizsgálók: Belus Lajos, Ebenspanger Leo, Köhler Antal.

Nyári menetrend. A m. kir. államvasutak igazgatósága értesülésünk szerint már összeállította a jövő nyárra szóló menetrendet és jóváhagyás végett a kereskedelmi minisztériumhoz fölterjesztette. Ohajlandó volna, ha az intéző körök figyelme a mi helyi érdekű vasutankra is kiterjedne, hogy gyorsabb s közvetlenebb összeköttetést nyernénk a székes fővárossal; mert a mellett, hogy bosszantó lassúsággal cammognak a vonataink, egész napba kerül, míg az ország szívébe, Budapestre juthatunk.

A tanítórsorsjáték igazgatósága most becsátotta ki a sorsjáték tervezetét. A tervezet szerint a sorsjáték tiszta haszna tanítói jótékony intézmények gyámolítására és az újságírók egyesülete segítőalapja segélyezésére fog fordíttatni. Összesen 300000 sorsjegyet becsátanak ki. A sorsjegy ára 1 K lesz. A nyeremények összértéke 90000 K, a főnyeremény 30000 K. A nyereménytárgyak hazai ipari-, iparművészeti tárgyak és a képzőművészet alkotásai lehetnek. Az igazgatóság már eddig is több ezer koronáért vett képeket a Kelety — Tachy hagyatékból. A sorsjegyek nagy részének eladása máris biztosítva van, a mennyiben egy a fővárosi, mint a vidéki tanítórság nagy lelkesedéssel igyekszik a sorsjegyek elhelyezésén. A sorsolás folyó évi december hó 23-ra van tervezve.

Kosárfonó tanfolyam kiállítás. A zalaegerszegi kosárfonó tanfolyam véget érven, a tanfolyam hallgatói által készített tárgyakból kiállítást rendeznek az állami elemi népiskola egyik földszinti termében. A kiállítás megtekinthető vasárnap (f. hó 8-án) délelőtt 10—12 óra között; ugyanakkor a kiállított tárgyak meg is vehetők.

Az új zsinagóga. A helybeli izr. hitközség részéről építeni szándékolt új zsinagóga pályázati határideje mai nappal lejár. Az építést tehát a tavasszal megkezdik és a mint halljuk, az őszre, amikor a főbb ünnepek esnek, el is készül. Tekintve az előirányzott összeg nagyságát, a zsinagóga szépnek, impozánsnak ígérkezik; kár, hogy a város központjától annyira félreeső utcába tervezik. A templom, monumentális voltánál fogva a város díszére válik, azért célirányosabb lett volna a központban keresni számára egy alkalmas telket.

A nagykanizsai esküdtszék f. hó 3-án tartott főtárgyalásán ítél Póczai József 28 éves kerettyei lakos bűnügyében, akit buesu alkalmával tánc közben valaki fejbe ütött, amitől annyira dűbbe jött, hogy mindkét kezébe kést ragadva, mindazokat, akiket ért, megszur. Legszerenésélenéből Marics Lajos lasztonyai lakos járt, akinek a kés szívébe hatolva, rögtöni halálát okozta, míg a többi sértettek többé-kevésbé könnyű sebbel menekülhettek. Az esküdtek a vádlottat erős felindulásban elkövetett halált okozó testi sértésben mondták ki vétkesnek, amit beszámítható állapotban követett el, mire a bíróság vádlottat 3½ évi börtönrre ítélte. — Február 4 én Szabó Imre ügyét tárgyalták. Az eset előzményei: Vádlott atyja részeg volt, aki nejét ok nélkül bántotta; gyermekeit gyűlölte, különösen vádlottat, aki anyját atya brutalitásai ellen mindig védelmezte; ki is nyilatkozta az atya, hogy vádlott fiát láb alól elteszi. Egy ízben az atya újból részegen jött haza, mely alkalommal nejét bántalmazta. A fia anyja védelmére kelt, mire az atya haragja fia ellen irányult, akit egy vasdarabbal megtámadott, majd kétszer megütötte. A vádlott önvédelemből egy mángorlófát ragadott fel s mikor atyja a harmadik ütést mérte rá, az ütést elhárítandó, atyja felé ütött, mely alkalommal úgy ütötte fejbe atyját, hogy az koponyarepedést szenvedett, minek következtében meghalt. A vádlottat megindította a körülményeket a főtárgyalás felől folytatva beigazolta látta s így Szabó Imre ellen a vádat elejtette. Szabó Imrét azonnal szabadlábra helyezték.

Táncestély Nagykanizsán. A nagykanizsai „Általános Munkásképző Egyesület“ f. hó 1-én ugynevezet vörös redut estélyt rendezett, melyen a „Vörös cipő“ látványos tánemesét 5 képben mutatták be. Az estélyen szokatlan nagy számban vettek részt nemcsak azok, akik ezen emberbaráti célokat követő egyesületnek tagjai, hanem a városnak színe-java. A termet egy tündérekertté varázsolták át, melynek sima parkettjén festői össze-visszaságban hullámozott a sok látogató. A táncokat a városunkban is előnyösen ismert Mayersberg Frida táncitanító tanította be s rendezte a nála már megszokott művészettel. Volt is része az ünnepeltetésben az elért szép sikerért. Nemesak erkölcsi, hanem anyagi tekintetben is megjutalmazták. Ő táncolta a darabnak nehezebb, klasszikus piéceit. Ugy halljuk, hogy az előadást közkívánatra megismétlik.

Steigerolás. Több oldalról hallunk panaszokat, hogy a háztulajdonosok május 1-ére fölemelték a házber összegét. Eljárásukat majd mindenütt a fokozódó drágasággal igyekeznek mentesíteni, pedig hát a drágaság a bérlőt épp ugyanomja, tán még jobban terheli, mint a háztulajdonost. Látszik, hogy még mindig nagy hiány van nálunk a bérházakban, noha az elmúlt években több új ház épült.

Tilos a házalás. Sok városban tilos a házalás, így Zalaegerszegen is. A mióta rendőrségünk szigorúan alkalmazza a városnak ezt a szabályrendeletet, ugyancsak megesappant a házalóknak máskor gyors egymásutánban jelentkező száma, a mi csak a helybeli kereskedőknek van előnyére.

300 gyermek kitüntetése. Érdekes mozgalom indult meg tavaly Budapesten, hogy az iskolás gyermekeket szabad óráikban a virágneveléssel foglalkoztassák. Ezen nagy jelentőségű eszme lelkes előharcosa Mauthner Ödön es. és kir. udvari magkereskedő, ki már 1901-ben több ezer növényt osztott ki továbbnevelésre gyermekek közt, most pedig díszes éremmel díjazta mindazokat, kik a legjobban nevelt és ápolt virágokat mutatták be. Mint értesülünk e héten ismét 5000 eszerép jacintot osztott ki közöttük Mauthner Ödön, kinek a kertészet terén már annyi áldásos és szép közhasznú intézmény létrejöttét köszönhetjük. Mauthner nemcsak az ő ismert áldozatkészségével, hanem magvainak kitűnő minősége révén is rászolgált az általános elismerésre és büszkén vallhatjuk, hogy Európa három elsőrangú és legnagyobb magkereskedőnek egyike Mauthner Ödön. T. olvasóink b. figyelmébe ajánljuk legújabbán megjelent igen gazdag tartalmu képes magárjegyzékét, melyet szívesen ingyen küld az érdeklődőknek.

Előjegyzés előgyökereztetett mohás szőlőoltványokra. Így nevezik az angol nyelvű párosítással, de rafia kötés és sározás nélkül készített, moha, faszén és kénpor között 20—22 napi melegítéssel hajtattott szőlő-oltványokat.

A forradás, mint a hatalmasan kifejlődött kallusz gyűrűről a legelső tekintetbe is láthatni, oly erős, vagyis a kallusz képződés oly tökéletes, hogy 3—4 kgramm súly sem képes az összeforrt metszlapokat szétválasztani.

Ezek az ugynevezett mohás vagy stratifikált ojtványok azonnal az állandó helyükre is kiültethetők s ezzel a gazda egy egész évet és sok költséget takarít meg. Ehhez persze jól előkészített talaj és némi hozzáértés — hogy jól sikerüljön okvetlen szükséges lévén, a földművelésügyi minisztérium egy tavalyi körlevelében az azonnali helyszínre való kiültetést nem ajánlja, hanem csak az iskolában való első évi kezelést. Így is azonban nagy a nyereség a mohás ojtással készített ojtványok után nyerendő 90—70% I-ső rendű, a nem előhajtattott eljárás szerint képest nyerhető 40—45% I-ső rendű szokványminőségű eredményhez.

Ily ládákban előgyökereztetett mohás ojtványok megrendelhetők f. évi tavaszi szállításra riparia-portális, szolonisz, vagy montikola alanyon több jeles bor vagy esemege fajban, ezenkint ládával együtt 40 forintjával (80 korona). *Békefi Elek* „gazdasági ism. iskola-“i igazgató tanítónál *Zalakoványban*. A megrendelés legkésőbb február 15-éig az összeg ¼ részével alulirothoz beküldendő.

Ugyancsak alulirothnál még 30 ezer drb. I-ső rendű szokványminőségű igen szép hajtással és dús gyökézzel bíró gyökerez fásójátású olasz-rizling riparia-portális alanyon ezenkint 90 f-ért tavaszi szállításra kapható, s ezen I-ső rendű olasz-rizlingből kiselejtett II-od rendű ezenkint 40 forintért adatik el.

Rablatus csavargó. Nyáry Kálmán szentgotthárdi illetőségű lakatos segéd koldulni járt a városban. A Vörösmarty-utca egyik lakosa elutasította a munkabíró, erős testalkatu embert, mire ez gorombáskodni kezdett s azzal fenyegetődzött, hogy leüti a gazdát. Épp ekkor cirkált arra egyik rendőr, a ki a neszre bement az udvarra, nyakon csipte a garázda legényt s bekísérte a rendőrségre. Mindenünnen ki kellene kergetni a garázda csavargókat, akkor elkerülnék a várost.

A tisztviselői minősítés. A m. kir. közigazgatási bíróság érdekes döntvényt hozott, mely különösen a hazai tanfőságra lesz jó hatással. A döntvény így hangzik: „Tisztviselői minősítés szempontjából a tanfőképezde elvégzését a főgymnasium vagy főreáliskola tanfolyamának befejeztével és az érettségi vizsga letételével egyenértékűnek kell tekinteni. (2639—1902. sz. határozat.)“

Utcai botrány. Vasárnap délután egy részeg embert löktek ki a korezmából, a ki éktelen dühében káromkodni s lármázni kezdett. Nagy embertömeg verődött össze: csakhamar megbotránczóva nézték a magával tehetetlen részeg atyafi féktelenkedését. Végre rendőr érkezett, a ki elvezette. És csudálatos, hogy a bámszokó publikum a botrányosan részeg embernek a pártjára állott és nem akarta engedni, hogy bekísérjék a garázda embert. Végre erélyes föllépésével mégis sikerült a rendőrnek elvezetni az őrtanyára, a hol kitünt, hogy az atyafinak Csécs Márton a neve, Barabásszegén lakik és fuvarozással foglalkozik.

A szerelmes festőlegény. Sokáig udvarolt egy helybeli festőlegény egy itteni konyhai nymphának, persze a maga módja szerint. A legény mézes szavai annyira behálózták a szerelmes leány lány szívét, hogy vakon hitt a csábos szavaknak s nem tudott ellenállni annak a kérésnek, hogy adná oda arany gyűrűjét, a mely a legénynek úgy megtetszett. Egy darabig brilirozott is a legény a szép korall köves gyűrűben, de mikor fogytán volt a pénzkészlete, betette a zálogházba, a nyert pénzt pedig elköltötte. Most perben állnak a szerelmesek, mert a leány nem engedi a jussát s panaszt tett hűtlenné vált udvarlója ellen a gyűrűnek jogtalan elsajátítása miatt.

Ártalmas-e a villamvilágítás? Általánosan elterjedt vélemény az, hogy a villamvilágítás ártalmas a szemnek. Ezzel szemben most egy orosz orvos azt állítja, hogy az összes világítások között a villamvilágítás a legártalmatlanabb. Az orvos abból a tételből indul ki, hogy a szembetegségek a szempilla rezgéseinek számával állanak arányban. És míg a gyertyavilágításnál percenkint hét rezgést, gázvilágításnál hármat, napfénynél kettőt végez a szem, addig villamvilágítás mellett csak egyet rezeg szempillánk. Világos tehát, hogy a villamvilágítás árt legkevésbé a szemnek.

Lakodalmi üdvölvések. Ősi szokás, hogy a falusi lakodalmi menet lövöldözés között vonul a templomba, s hogy a vőfélyek pisztolydurrogással hívják össze a vendégeket. Hegymagason ugyanezt akarta cselekedni két legény, de segítségem boldogultak a pisztolyaikkal. Megkérték Tóth István hegyőrt, mint a fegyver kezelésben járatos embert, hogy oktassa ki őket a pisztoly használatáról. Tóth el is sütötte a pisztolyt, de a lővés szétroncsolta a kezét. Néhány ujját leszakította s úgy lehet a családos, gyerekes embert munkaképtelenné tette.

Vetőmagvak ára Mauthner Ödön budapesti magkereskedő értesítése szerint Budapesten 50 kilogrammonként: *vörös löhere* 70—78 K; *lucerna* 58—63 K; *muharmag* 9 $\frac{1}{2}$ —10 $\frac{1}{2}$ K; *baltacim* 12 $\frac{1}{2}$ —14 $\frac{1}{2}$ K; *bükköny* 7—7 $\frac{1}{2}$ K.

Állategészségügyi kimutatás vármegyénk területén f. hó 1-én a hivatalos adatok alapján: *lépfene*: Mihályfa 1 u., Hegyesd 1 u.; *vesztesség*: Kapeza 1 u., Csehi 1 u., Nyirád 1 u.; *ivarszervi hólyagos kiütés*: Nagylengyel 1 u., Zalalövő 1 u.; *rühkór*: Arács 1 u.; *sértésorbánc*: Nagypécsey 5 u.; *sértésvész*: Zalaújfal 2 u., Keszthely 8 u., Bánokszentgyörgy 6 u., Kerkateskánd 2 u., Kerkatótfalu 3 u., Szécsisziget 1 u., Tormaföld 7 u., Gutorföld 6 u., Lentiszombathely 1 u., Máhomfa 4 u., Zebecze 5 u., Esztergály 7 u., Igricze 3 u., Paesa 8 u., Zalapáti 7 u., Döbréte 4 u., Pusztaderics 4 u., Söjtör 3 u.

Irodalom.

Kossuth Ferenc publicisztikai tevékenységét most, február 1-én teljesen leköttötte az »Egyetértés«-nek, melynek főmunkatársa lett. Erre vonatkozólag közte és Fenyő Sándor, az »Egyetértés« főszerkesztője közt a következő levélváltás történt: Nagyságos Kossuth Ferenc elnök urnak Budapesten. Abban a hatalmas küzdelemben, melyet az »Egyetértés« a magyar nemzet igaz jogaiért, a valódi szabadelvűségért és a demokratikus haladásért közel négy évtizeden keresztül folytatott és a mostani súlyos veszedelmek között kettőzött erélyvel folytatni kíván —: igaz sikerre csakis úgy számíthatunk, ha Kossuth Ferenc közvetlen részesévé válik munkánknak, ha ékes és meggyőző tollával mellénk szegődik, ha publicisztikai tevékenységét teljesen az »Egyetértés«-nek szenteli. Pártszempontoknak alá nem vetendő függetlenségünk teljes épségben maradásával felajánljuk lapunk hasábjait és kérjük, lépjen be újból főmunkatársnak az »Egyetértés« szerkesztőségébe. Budapest, 1903. január 31. Az »Egyetértés« szerkesztősége: Fenyő Sándor, főszerkesztő. Nagyságos Fenyő Sándor főszerkesztő urnak Budapesten. Szívesen ragadom meg az alkalmat arra, hogy az »Egyetértés« olvasóközönségével újból állandó szellemi összeköttetésbe lépjek. Az »Egyetértés« multja és tradíciói több évig össze voltak kötve az én írói működéssel, s amint a multban fentartotta a lap teljes függetlenségét velem és pártunkkal szemben, úgy a lap függetlenségének fentartása ezután is teljes lesz, már csak azért is, mert a szerkesztésbe befolytani nem fogok. Magamnak is fentartván teljes függetlenségemet, bízom benne, hogy az »Egyetértés«-re mint a magyar sajtó egyik legrégebbi és legtekintélyesebb orgánumára támaszkodva, sikerülni fog eszmémnek, törekvéseimnek és elveimnek diadalra jutását hathatósan előmozdítani. Kossuth Ferenc.

A „Magyar Könyvtár“ januári sorozata ismét a legváltozatosabb tárgyú négy füzetet adja olvasó közönségé kezébe. A 317. szám E. T. A. Hoffmann-nak a németek különös modoru fantasztikus írójának két híresebb elbeszélését, Antónia és Coppéliát tartalmazza, melyeknek tárgya mint opera-szöveg, Európa szerte ismeretes. E misztikus novellákat Alexander Erzi fordította magyarra. Először jutnak olvasó kiadásban a publikum elé a Gesta Romanorum irodalomtörténeti fontosságú középkori elbeszélései, a melyeket Katona Lajos válogatott össze, látott el bevezetéssel és jegyzetekkel, úgy hogy ez a füzet közpiskolai oktatásunk keretében fontos helyet van hivatva elfoglalni. A 320. szám Conan Doyle érdekesítő detektív történeteit folytatja két novellával, melyek a szövevény agyafurtságával és meglepő kibonyolításával, méltán sorakoznak a divatos író többi hasonló munkájához. Gondos fordításuk Lándor Tivadar tollából való. Az utolsó füzet Hoitsy Pálnak, a »Nagymagyarország« szerzőjének, néhány népszerű csillagászati értekezését tartalmazza. Hoitsy, Flammarion Camille modorában, könnyeden csevege vezető olvasóját a csillagos ég esodái között. Egyszerű világos és tösgyökeres magyar nyelven mondja el azokat a dolgokat, melyeket az asztronómiából minden művelt embernek ismernie kell. Egy-egy sz. ára 30 f. A „Magyar Könyvtár“ eddigi számainak teljes jegyzéke ingyen kapható a kiadóhivatalban: Lampel R. (Wodianer F. és Fiai) könyvkereskedésében, Budapest, Andrassy-ut 21. sz.

Rousseau Voltaire és az encyclopaedisták voltak azok, a kik előkészítették a francia forradalmat. Ők rajzolták a csatatervet, ők mutogatták meg a hadjárat célját. A tömegre csak az ütközet várt, a roham, a porfelhő, az öklözés. Mert az író — a mint Carlyle mondta vezető szegényes kis szobájából a világot, a didergő kezével szántott sorok túlnek nemzedéket és nevéhez nincs jussa a halálnak. Rousseau erős meggyőződése és radikális természete, D'Alembert mély tudománya, Voltaire költői és humánus lelke, Diderot ragyogó szelleme lobbannak össze megvilágítani a jövőt. Gyönyörű kor, a mi szemhatárunkon belül az egyetlen, a mikor új igazságokat látunk támadni, a melyek aztán átmennek a tömegbe is. Ezzel a ragyogó író gárdával nyitja meg Marczali Henrik a francia forradalom történetének kötetét, a mely mint a Nagy Képes Világtörténet X. kötete most hagyta el a sajtót. Tömérdek illusztráció díszíti a kötetet, a melynek első füzeté, mint e

nagy vállalat 176. füzeté, minden hazai könyvkereskedésben kapható és a kiadóknál (Révai Testvérek Irodalmi Intézet Részvénytársaság Budapest, Üllői-ut 18. sz.) az egész 12 kötetes nagy mű részletfizetésre, Egy-egy füzet ára 60 f.

Olcsó könyvtár. E hasznos, kulturális vállalatból négy újabb füzetet kaptunk (1261—1268. szám), melyek közül háromban Arany János népszerűsítésének nagy jelentőségű folytatását látjuk. Nagy baj volt mindeddig, hogy legjellegesebb klasszikusaink munkái nem igen terjedhettek el a társadalom szélesebb rétegeiben, mivel a drága „összes művek“ árát nem minden erszény bírta el. Ezen a bajon segít most az „Olcsó könyvtár“, midőn lassanként füzetekben csekély áron hozza forgalomba Arany János munkáit, megkezdvén a sorozatot a nagy költő époszaival és költői beszélyeivel, melyek közül az eddigi füzetekben már megjelentek: Murány ostroma, (1186—1188. sz.) Buda halála (1221—1224. sz.) Nagyidai cigányok, (1265—1267. sz.) Katalin, Keveháza, Szent László füve, (mind a három az 1263/4. füzetben) Első lopás és Jóka ördöge (mind a kettő az 1268. számban): — míg a többiek rövid időközökben fogják követni az elsőket, igaz öröme a magyar irodalom és kultúra minden barátjának. — Külön kell megemlítenünk a most megjelent füzetek közül az 1261/2. számot, melyben Tolsztoj Leónek, a jaszna-polyánai remetének hét legjobb elbeszélését fordította le Füredy F. Gusztáv. — Az „Olcsó Könyvtár“ egy-egy számának ára 20 f, s minden hazai könyvkereskedésben kapható.

A Kert, a kertészet összes ágait magába foglaló kertészeti szaklap f. évi 3. számának tartalma: konyhakertészet, gyümölcsészet, díszkertészet, tárcsa, méhészet, közlőről és távolról, lugos, kertész társadalom, faiskola, világszemle, hírek, apró szakközlemények, szerkesztői üzenetek, fametszetek. Ára havonként kétszer megjelenő szaklapnak egy évre 6 K, kertészek részére 4 korona. Előfizetheti a kiadóhivatalban Budapesten (VII. Rottenbiller u. 33. sz. a.)

A „Zenélő Magyarország“ harmadik füzeté jelent meg, s a következő érdekes és divatos zenemű-újonságokat hozza előfizetőinek: I. Lengyel Miska „Kátsa cigány frakkban“ magyar dalt. II. Hoppe Rezső „Jellemdarab“ Charakterstück, zongorán. III. Huber Sándor „Amit az inasok füttyölnek“ francia négyes „Gussenhauser“ quadrille. IV. Zsadányi Armand „V. magyar ábránd“ magánhegedűre. V. Ungar. fantasie, für solo violin. Előfizetheti negyedévre 3 K-val a „Zenélő Magyarország“ zeneműkiadóhivatalában Budapesten, VIII. József-körút 22/24, honnan érdeklődőknek mutatófüzetet ingyen küldenek, s honnan minden nyomtatásban megjelent zenemű a legjobban megrendelhető.

Közgazdaság.

Melyik árpa a legjobb sörárpa. Köztudomású, hogy a hazai gazdaságok egy igen tekintélyes része kiválóan alkalmas a sörárpa termelésére, elannyira, hogy Magyarország a külföldi sörgyárosok részéről is, mint legkitünőbb sörárpa termelő ország van elismerve. De az is ismeretes, hogy igen sok helyütt nem helyeznek kellő súlyt a legjobb minőségű előállítására, a melynek következménye azután az alacsony ár.

Ha mi a keresletnek megfelelő terményt óhajtunk a piacra vinni, úgy nemcsak arra kell törekednünk, hogy betartsuk az árpatermelésnél ama szabályokat, melyek a megfelelő talajelőkészítésre s az istálló és műtrágyának helyes alkalmazására vonatkoznak, hanem arra is, sőt elsősorban arra, hogy olyan varietást válasszunk ki termelésre, a mely viszonyaink között minden tekintetben a legkiválóbb terméseredményt szolgáltatja.

Az országos növénytermelési kísérleti állomás e tárgyban igen érdekes és tanulságos kísérleteket eszközölt az elmúlt esztendőben, s annak eredményeit irodalmilag feldolgozva nem rég bocsájtotta közre. A kísérlet anyagát: Hanna árpa, Goldenthorp árpa, Chevalier árpa, Ilmiczi árpa és Tót árpa képezték. Legkorábban érőnek bizonyult a Hanna árpa, amely körülmény minden esetben annak javára szolgál, mert az árpa varietások megválasztásánál mindenkor annak kell előnyt adnunk, a mely legrövidebb tenyészidejű. A rövid tenyészidejű árpa ugyanis nem lesz kitéve az aratáskor beálló rekkenő hőség károsító hatalmának.

Szem és szalmatermesre ismét legtöbbet adott a Hanna árpa; s ugy a szemtermés súlya, mint a szalma minősége tekintetében is a Hanna árpa vezet. Hanna árpa hektoliter súlya 72 kg.-ra is felemelkedett, míg a Goldenthorp-nál a legmagasabb súly csak 70 kg. volt, a többi pedig alig haladta meg a 69 kg.-ot. A Hanna szalmája takarmányozásra legalkalmasabbnak bizonyult, mert szára vékony és puha.

Lisztesség tekintetében újból a Hanna árpa volt átlagban leglisztesebb s színre nézve is, a mely körülmény pedig a sörárpnál nagyon fontos, mert a gyárosok abból következtetnek az árpa esiraképességére és annak egész menetére, a Hanna árpa mutatta a legkedvezőbb szint.

A fenti adatok megerősítik tehát a növénytermelési kísérleti állomásnak azon évek hosszú sorára nyúló tapasztalatát, hogy hazai viszonyaink között a Hanna árpa a legmegfelelőbb sörárpa, mert leggyorsabban fejlődik, természetmánya a legnagyobb, s azon kellékei, melyek a sörárpa minőségének megítélésénél figyelembe veendőek, tehát: lisztességi százalék, hektoliter súly, szín és esiraképesség a legkedvezőbbben nyilvánulnak.

Piaci áraink a legutolsó hetivásáron 50 kilogrammonkint.

	minőség szerint	Kor.-tól	Kor.-ig
búza	»	6.90	7.—
rozs	»	5.90	6.—
árpa	»	5.20	5.70
zab	»	5.60	5.90
lóher	»	60.—	68.—
tengeri	»	5.50	6.—
bükköny	»	6.—	6.40
fehértab	»	8.50	—
hajdina	»	—	—
burgonya	»	—	—
tarkabab	»	6.—	—

Foulard-selyem 60 krajeártól 3 frt. 75 kr-ig meterenként bluzoknak és ruháknak. Bérmentve és már vámmentesen házhoz szállítva. Gazdag mintagyűjtemény postafordultával. Henneberg selyemgyára, Zürich.

Felelős szerkesztő: dr. Csák Károly.
Társzerkesztő és kiadó: Udvardy Ignác.

Epilepsia.

Aki nyavalyatörésben, görcsökben és más idegbetegségben szenved, kérjen arról füzetet. Kapható ez a füzet ingyen és bérmentve a „Hattyú” gyógyszerhárból Frankfurt a M.

Eladó

1000 darab tölgyfa lugos vagy kerítésláb különböző vastagságban. 500 darab gesztenyefa lugos vagy kerítésláb. 10.000 drb. gesztenyefa szőlőkaró. 50 öl 1901. évi bükkhasábfa. 100 öl 1901. évi cserhasábfa.

Fischer Gedeon
földbirtokos
Zalatárnokon.

Egyedül valódi angol

BALZSAM Thierry A. gyógyszerésztől

közegészségügyileg megvizsgálva és jóváhagyva.

Az üvegek felszerelése a kereskedelmi törvények védjegyoltalma alatt áll.

Ezen balzsam belsőleg és külsőleg használható.

Altein echter Balsam aus dem Schutznazal-Aptheke des A. Thierry in Pragradá bei Rohitsch, Eszterházy.

1. A tüdőnek és mellnek összes betegségeinél elérhetetlen gyógyszernek bizonyult, megszünteti a katarrhust és köpetkiválást, a fájdalmas köhögésnek elejét veszi, sőt még régebbi betegségeket is gyógyít. 2. Kitűnő hatással van torokgyulladásnál, rekedtségnél és a torok összes betegségeinél. 3. Alaposan kiűrtja a hideglelést. 4. Meglepő gyorsan gyógyít gyomorgöresöt, kólikát és szakgatásokat. 5. Jótékony hashajtó és vértisztító, tisztítja a veséket, megszünteti a hypochondriát és melancholiát és előmozdítja az étvágyat és emésztést. 6. Kitűnő hatása van fogfájásnál, lyukas fogaknál, szájpenész, továbbá minden fog- és szájbetegségnél és megszünteti a felbőfögést, valamint a száj és gyomor rossz szagát. 7. Külsőleg csodás gyógyszer minden sebre, úgymint hőpörsezés, sipoly, szemölcs, égési seb, fagyott testrés, rüh, kosz és kiütések, megszünteti továbbá a felfájást, zugást, szakgatást, köszvényet, fülfájást stb. Tessenék mindig vigyázni a zöld apáca-védjegyre, mint fent látható! Hamisításoktól legjobb óvszer egyenesen a gyárból eredeti kartonokban bérmentve az osztrák-magyar monarchia minden posta-állomására 12 kiesi vagy 6 dupla üveget 4 koronáért hozatni. Bosznia és Herezegovinába 4 korona 60 fillér. Kevesebb nem küldetik. Szétküldés csak az összeg előzetes utalványozása vagy lefizetése mellett.

Miért szenved? mikor önnek a biztos gyógyulásra a legrégebbi sebeknél is kilátása van és majdnem mindig elkerülhetni a fájdalmas operációt vagy amputálást, ha

Thierry A. gyógyszerész egyedül valódi

centifolia-kenőcsét

használja, mely a sebek gyógyításában rendkívül jó hatással van, a fájdalmak enyhítésében pedig elérhetetlen. Valódi centifolia-kenőcsét használják: a gyermekágyasok mellbajainál, a tejelválasztás akadályainál, mellkeményedésnél, vörhenynél, mindenféle régi bajnál, nyílt sebeknél lábakon és csontokon, sebeknél, sós-csúz, dagadt lábknál, sőt csontszűrésnél is; ütött, szúrt, lött, vágott és roncsolt sebeknél; az idegen testek kiválasztásánál, mint üveg- és faszilánk, homok, dara, tövis stb.; mindenféle daganat, kinövés, karbunkulus, új képződmények, valamint ráknál, körömméregnél, körömdaganatnál, hólyagnál, menéstől kisebesedett lábknál. Egétt sebek minden nemét, fagyott testrészek, a betegek fekvéstől eredt sebeit, a nyakon támadt daganatot, vér daganatot, fülbajt és a gyermekek sebesedését stb., stb. Szétküldés csak az összeg előzetes beküldése ellenében. 2 tégely csomagolással, postaköltséggel és szállítólevéllel együtt 3 korona 50 fillér. Számtalan elismerő bizonyítvány eredetiben megtekinthető. Mindenkit óvok hamisítványok vételétől és kérem vigyázni, hogy minden tégelyen a cég: „Órangyal-gyógyszertár Thierry (Adolf) Limited Pragradá” bejegyzve legyen.

E két gyógyerejében felülmulhatlan szer sohasem romlik el, ellenben minél régebbi lesz, annál értékesebb és hathatósabb, és sem a meleg, sem a hideg nem árt nekik, így tehát az év bármely szakában küldhető. Majdnem mindig van hatásuk és segítenek, legalább az orvos megérkezéig, természetesen nem szabad hamisítványokat vagy efféle sokszorosan ajánlott hasonló, de hatástalan szereket használni, melyekért csak legfeljebb a pénzt dobjuk ki, hanem maradjunk csak e mellett a két régi elismert jó, olcsó, megbízható, amellet teljesen ártatlan, világhírű személynél, melyeknek minden családnál találatónak kellene lenni. Ahol a fent ismertett védjegyekkel valódián kapni nem lehet, tessék egyenesen rendelni és címezni:

Thierry (Adolf) gyógyszerész Limited Órangyal-gyógyszertára. Pragradá Rohitsch Sauerbrunn mellett. Közp. raktár Budapesten: Török J. gyógyszerész, Zágrábban: Mittebach J. gyógyszerész és Bécsben: Brady C. gyógyszerésznél.

Meghívó.

A Nova és Vidéke Takarékpénztár Részvénytársaság IV. évi rendes közgyűlését

Nován 1903. február 18-án délelőtt 10 órakor üzemhelyiségében tartja, melyre a t. c. részvényesek meghíratnak.

Tárgysorozat:

1. Határozatképesség megállapítása, jegyző és 2 jegyzőkönyv hitelesítő részvényes megválasztása.
2. Az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentése az 1902. üzletév eredményéről, ennek kapesán a zárszámadás bemutatása, a mérleg megállapítása, a tiszta nyereség felosztása iránt való határozathozatal.
3. Takarékpénztári elnök választása.
4. 12 igazgatósági tag választása.
5. 3 felügyelő bizottsági tag választása.
6. Esetleges indítványok.

[Az] igazgatóság.

HERENGZ JOZSEF KESERŰVIZ

AZ EGYEDÜL ELISMERT KELLEMES ÍZŰ TERMÉSZETES HASHAJTÓSZER.

Legkedveltebb, legtökéletesebb arctisztító és szépítő szerek: *AKÁCIA*

KRIEGER-féle -CRÉME 2 kor.
-PUDER 1 "
-SZAPPAN 1 "

Főraktár: KORONA GYÓGYSZERTÁR BUDAPEST, CALVIN TÉR. Törvényesen védve.

ELSŐ MAGYAR Gazdasági GÉPGYÁR
részvénytársulat
Budapest, VI. Váci-ut 19.
2500 részvény 100 000 korona és 100 000 korona részvény.
Munkabérendésekre KÜLÖN SZAKOSZTÁLY. Munkára árjegyzéket ingyen és bérmentve küld.

CSÁSZÁRFÜRDŐ
téli és nyári gyógyhely
BUDAPESTEN.
Elsőrangú kénes hévízi gyógyfürdő, páratlan gőzfürdővel, legmodernebb iszapfürdővel, pompás ásványvíz-uszodákkal, kő- és kádfürdővel.
200 kényelmes lakosztóval.
Prospektus kívánatra ingyen és bérmentve.

KATZER
szősmester,
udvari szállító
Budapest, VI., Ó-utca 44.
Szőrmeáru az egész világon elterjedtek és elsőrangúak.

GUMMI
HALHÓLYAG
tucatja 2, 4, 6, 8, 10 kor. és feljebb, a világ legjobbjai, titoktartás mellett, utánvételt, vagy a pénz előzetes beküldése után küldi a szakma legelső rangú csépe: **REIF J.** specialista. Bécs, Brandstätte 3. Árjegyzék ingyen.

Modem BUTOR.
Órtást választék
háló-, ebéd-, szalon- és uri-szoba-butorokban.
Olcább mint bárhol
NEMES és LENGYEL
butoriparosoknál
BUDAPEST,
IV. Keckemélt-utca 6. sz. I.

ZIMEK bármely országból és szakmából, ajánlatok szeptember 15-ig. Összekötések letöltésére cédulákkal (postai) jótállásával)
ROSENZWEIG JÓZSEF és FIAI
Nemzetközi Czimirodájában
Budapest, V., Héder-utca 13. sz.
Prospektus ingyen és bérmentve.

OSAN
A torok, tüdő, száj és fogak legjobb védője az OSAN.
Foliumja az eddig ismert összes fogszeret.
OSAN-szájvíz-cszena 88 kr., OSAN-fogpor 44 kr.
Czerny-féle keleti a legjobb és legkedveltebb szőpítő-szer
Egve 1 frt. Ehhez balzsamszappan 30 kr.
Fritsch Ferd.-féle Napraforgó-szappan 50 és 35 kr.
a legjobb és legolcsóbb hajfestő-szer sötétzölke, barna és fekete. Ára frt 2.50
Prospektus ingyen és bérmentve küld:
Czerny J. Antal, Bécs, XVIII., Carl Ludwigstr. 6.
Kittintve London, Páris, Brüsszel, Konstantinápoly stb.
Rektáron gyógyszertárakban, illatszertárakban stb.

RÖSER
TANINTEZET
Budapest, VI., Aradi-utca 10.
ALAPITATOTT 1853.
Nyilvános polgári iskola 10-14 éves ifjak részére. — Felsőbb kereskedelmi iskola 14-18 éves ifjak részére. — Nevelő internátus benlakó növendékek részére. Bizonyítványal államérnyesek és az egyetemes önkéntességre jogosítanak. — Bővebb felvilágosítást ingyen ad
Röser János, igazgató

ROZSATEJ
Fritsch Ferd.-féle Napraforgó-szappan 50 és 35 kr.
a legjobb és legolcsóbb hajfestő-szer sötétzölke, barna és fekete. Ára frt 2.50
Prospektus ingyen és bérmentve küld:
Czerny J. Antal, Bécs, XVIII., Carl Ludwigstr. 6.
Kittintve London, Páris, Brüsszel, Konstantinápoly stb.
Rektáron gyógyszertárakban, illatszertárakban stb.

SANTALEGGER
Fiatalszerveknek orvosilag ajánlott szer. Ára 3 korona.
NADOR GYÓGYSZERTÁR, Budapest, VI., Váci-körút 17.

INTERNATIONAL SZÖRVEZTŐ
néhányzori használat után az arczról és kézzel a szőrt eltávolítja. Egy tégely 6 K.
Főraktár: Dr Kovács Ernő gyógyszerész, Budapest, Gyár-utca 17.
Megjelent „Toilette-titkok” ingyen.
Mi helybeliek BUDAPESTEN a NEW-YORK KÁVÉHÁZBAN (Erzsébet-körút 9-11. szám) találkozzunk.

A KISBIRTOKOSOK ORSZÁGOS FÖLDHITELINTÉZETE
BUDAPEST, V., GÉZA-UTCZA 2.
300 koronától kezdve ad törlesztéses záloglevél-kölcsönöket, melyek után teljes közpénzfizetéssel:
50 évre a tőke évi 5.70%-a
33 1/2 : : : 6.50%-a
22 : : : 8.00%-a
15 : : : 9.80%-a
2 1/2-3% levonással:
50 évre a tőke évi 5.20%-a
34 : : : 6.00%-a
25 : : : 7.00%-a
15 : : : 9.40%-a
fizetendő járadékul a törlesztéssel együtt.
Bővebb felvilágosítást az intézet díjmentesen ad.

LEOPOLD GYULA
Sajat érdekében hirdessen Budapest, VII., Erzsébet-körút 54. hirdetés kiadás díjával

LE DÉLICE
Vergé CIGARETTAPAPIR
Vergé SZIVARKAHÜVELY
MINDENÜTT KAPHATÓ.

A pozsonyi kiállításon arany éremmel ki-tüntetett

„Weisenbacher“-féle cognacot
ajánljuk a nagyérdemű közönség szives figyelmébe, mint valódi és tiszta **borparlatot** s kérjük ösze nem téveszteni ama sok, csak hideg keverés uton készült árukkal.

Hankus és Cservenyák
tulajdonosok **Salgó-Tarjánban.**
Kapható Zalaegerszegen: Gyarmati Vilmos urnál, Nagykanizsán: Belus Lajos urnál és minden jobb fűszerkereskedésben és esemege üzletben.

Az Orsz. Gazd. Munkás- és Cselekedély-pénztárt ajánljuk jó indulatába. Ismertesse ezt az intézményt a nép körében. Biztosítsa cselekedéit ezen segély-pénztárral.

Kiadó lakás.
Kereszt-utcaiban Bolla-féle házban az emeleti lakás kiadó.
Tudakozódhatni lehet
Duzár Istvánnál.

Hirdetések felvétetnek e lap kiadóhivatalában.

Gyomorbetegeknek,
akik meghűlés, gyomortájerhelés, élvezhetlen, nehezen emészthető, túlhideg vagy meleg eledel, vagy szabálytalan életmód folytán gyomorbajban, gyomorkatharusban, gyomorfájdalomban, nehéz emésztésben vagy elnyálkásodásban szenvednek, a rég kipróbált jó hatású **emésztési és vértisztító szert** ajánljuk, mely az

Ullrich Hubert-féle
— növény bor. —

Kitűnő gyógyerejének talált növényekből jó borral vegyítve készül, erősíti az ember gyomorszervét anélkül, hogy gyomorhajtó szer lenne. Eltávolítja a véredények zavarait, tisztítja a vért minden romlott, betegséget előidéző anyagoktól és hathatósan működik az egészséges vérképződésre.
Ezen bornak kellő időben való használata mellett minden jelenség, mint főfájás, felbőgős, gyomorégés, melyek idült gyomorbajoknál leggyakrabban előfordulnak, már a kezdetleges használatnál megszűnnek. Szorulás, kólikafájdalmak, szivverés, álmatlanság ezen növénybor használata mellett gyorsan megszűnnek.
Halvány, aszott kinézés, vérhányás a legtöbb esetben a hiányos vérképzésnek és májbetegségnek a következményei, amelyeket legbiztosabban gyógyít ez a növény bor, mely fokozza az étvágyat, elősegíti az emésztést, javítja a vérképződést s a betegnek új erőt szerez, amit számos elismerő és köszönő írat igazol.
A növény bor üvegenként 3 és 4 koronáért kapható a gyógyszerárakban Zalaegerszegen, továbbá Zalaszentgróth, Vasvár, Körmend, Nova, Paicsa, Keszthely, Sümeg, Jánosháza, Devecser, Kisczell, Mura-szombat, Bellatincez, Marczali, Tapoleza, Nagykanizsa, Letenye, Csáktornya, Perlak, Szombathely, Csabrendek, Sárvár, Nemetújvár, Szentgothárd, Óriszentpéter, Alsólendva, Mura-szerdahely, Komárom, Nemesvid, Pápa, Nádasd, Vaspör, Szőcs, Baksa, Bak, Pölöske, Zalazentlászló, Boba, Középbisztricz, Pinceze, Páka, Újudvar, Nagygrada, Csákány, Simontornya, Tapsony, Kéthely, Nyírad, Ajka gyógyszerárakban, illetve fűszerkereskedéseiben, valamint minden nagyobb és kisebb helyen Magyarországon és az egész osztrák-magyar monarchiában a gyógyszerárakban.

Utánzatoktól óvakodni kell
és csak
Ullrich Hubert-féle növ. bor.
kérendő.

A zalaegerszegi gyógyszerárak 3 vagy több palack növény bort eredeti áron szállítanak az ország bármely részébe.

Órák, ékszeresek RÉSZLETFIZETÉSRE
is, olcsó szabott áron
SERÉNYI
Órás és ékszerész
Budapest, Erzsébet-körút 28. l. em.
Főközlak: II., Főutca 21. sz.
Képes árjegyzék ingyen.

Köszvény és csúsz ellen legsikeresebb
a KRIEGNER-féle
REPARATOR
1 üveg 2 korona.
Főraktár: KORONA GYÓGYSZERTÁR, Budapest, Calvin-tér.
110,000 sorsjegy, 55,000 nyeremény.
Nyeremények összege 14.459,000 korona.
KIRÁLYFI ÉS TÁRSA BANKHÁZA
a magy. kir. szab. osztályosorsjáték főelárusító helye
BUDAPEST, Andrássy-ut 60.
Ellmért megbízhatóság! Előzékenység! Kiváló szerencse!

Ha őszül a haja, használja a „Stella“.
vizes, mely nem fest, hanem a haj eredeti színét adja vissza.
Üvegje 2 korona.
ZOLTÁN BÉLA
gyógyszertárban, 8 cs. és kir.
fensége József főh. udvari szállítója
BUDAPEST,
V. SZABADSÁG-TÉR.

HEMOPATIAI GYÓGYINTÉZET.
A vérgyógyítás biztos gyógymód: astma, szív-, gyomor-, ideg- és bőrbaj, szélhűdés, elmezavar ellen.
E gyógymód megátapítója:
Dr. KOVÁCS J. fővárosi orvos
BUDAPEST, V., VÁCZI-KÖRUT 18. I. EM.
Hirdetéseket, reklámokat szakszertelen, pontosan és legolcsóbban közöltet az összes bel- és külföldi lapokban, valamint naptárakban az
ÁLTALANOS TUDÓSÍTÓ hirdetési osztálya, Budapest, VII., Erzsébet-körút 54.
Tulajdonos: Leopold Gyula szerkesztő.

Megjelent az új X-es számú
YOST MODELLE
ESZMÉNYI TÖKÉLETESÉGBEN
KÉRJEN PROSPECTUST A YOST IRÓGÉP RÉSZVÉNYTÁRSASÁGTÓL
Budapest, NEW-YORK palota

Remek és olcsó fényképek készülnek
RIVOLI
fényképezési és festészeti műtermében
BUDAPESTEN, VII. KER., KERÉPESI-UT 30. SZÁM.
!!! Régi kis képek után is sikerült nagyítások !!!

Hôtel PÁRIS szálloda
Szállodás: SIMON PÁL.
BUDAPEST, VI., VÁCZI-KÖRUT 25. szám.
100 szoba I. frttól feljebb kiszolgálással együtt.
Fürdők, elegáns kávéház, étterem és söresarok a házban. Villamos vasuti megállóhely az összes pályaudvarok és hajók felé.

PLATSCHEK VILMOS
elismert legszolidabb
FÉRFI és GYERMEK-ruha áruháza
Budapest, IV., Központi Városház.
Étvágytalanság, hányinger, fejfájás, gyomorbagok ellen csodáshatású a
RADITZ-féle GYOMOR-ELIXIR.
Ára 1 korona. Póztán 6 üveg bérmentve.
RADITZ J. „Fehér kereszt” gyógytára,
BUDAPEST, FŐVÁM-TÉR 6. SZÁM.

Dr. SCHLESINGER MIKSA
VIZGYÓGYINTÉZETE Pozsony
ÉS SZANATORIUMA. (Hegység).
Kittűnő hegyi fekvésben, pormentes és szélétől védett, 200 kilométernél több jól ápolott, regényes hegyi utak. Szigorúan individualizáló szakorvosi kezelés. Legmodernebb kényelem, az összes betegszobák higiénikusan a legtökéletesebben vannak berendezve. Kittűnő ellátás, mérsékelt árak. Az intézet egész éven át nyitva van. — Prospektus és felvilágosítással szolgál:
a dr. SCHLESINGER-féle vizgyógyintézet, Pozsony (Pályaudvar)

! Köhögésben szenvedő !
kísértse meg a köhögést csillapító és kellemes ízű
Császár Mell-bonbont.
2740 hatóságilag igazolt bizonyítvány szől mellett és hogy sikerrel használható köhögésgésnél, katarrusnál és elnyálkásodásnál. Kapható 20 és 40 filléres csomagokban Schmidt Győző zalaegerszegi cukrásznál.

Nova és Vidéke Takarékpénztár-részvénytársaság mérleg számlája 1902. december 31-én.

Tartozik.				Követel.			
Fkvi lapsz.	V a g y o n	K	f	Fkvi lapsz.	T e h e r	K	f
20	Üzleti berendezés számlának	900	—	1	Részvénytőke számlától	40000	—
35	Bekeb. költségelölég	182	13	31	Tartalékalap	5797	79
48	Váltó kölesön	161479	—	46	Betét	121241	73
49	Kötvény kölesön	35807	—	65	Vizszesz. váltó	17343	—
62	Jelzálog kölesön	27271	35	67	Folyó számla	39933	01
58	Kétes követelések	300	—	43	Osztalék	75	—
70	Óvásdíj	62	24	27	Átmeneti kamat	1301	05
71	Pénztár	5977	69		Veszteség nyereség	6287	83
		231979	41			231979	41

„Szőlőlugast ültessünk
minden ház mellé és házi kertjeinkben.
Erre azonban nem minden szőlőfaj alkalmas, (bár mind kuszó természetű) mert a nagyobb része ha megnő is, termést nem hoz, ezért sokan nem értek el eredményt eddig. Hol lugasnak alkalmas fajtákat ültettek, azok idővel elhatják a zúkat az egész szőlőérés idején a legkötürőbb muskataly és más édes szőlőkkel.
A szőlő hazánkban mindenütt megterem, s nincsen oly ház, melynek fa a mellett a legcélszerűbb gondossal felnevelhető nem volna, emelkül más épületeknek, kerteknek, kerítéseknek stb. a legremekebb része anélkül, hogy legkevesebb helyet is el foglalna az egyébre használható részekből. Ez a legháladosabb gyümölcs, mert minden évben terem.
A fajok ismeretisére vo atkozó szí es ényvnyomatu katalozus bárt nek ingyen es bérmentve küldetik meg, aki címét egy levelezőlapon tudatja.
Ermellékt első szőlőültetvénytelep Nagy-Kágya, u. p. Sz. kelyhid.

Nova és Vidéke Takarékpénztár-részvénytársaság.
Persay Gyula, pénztárnok. Kladziva József, elnök. Tornyos Gábor, vezérigazgató. Rosenberg Zsigmond, könyvelő.
Hoffman János, ig. tag. Dancsees János, ig. tag. Tóth Sándor, ig. tag. Schwarz Rudolf, ig. tag. Bezeredy István, ig. tag. Csizmazia Mihály, ig. tag.
Eppinger Sándor, ig. tag. Goricsanez József, ig. tag. Dr. Kovácsics Ferenc, ig. tag. Mayer István, ig. tag. Vizsy Boldizsár, ig. tag.
Jelen mérlegszámla teteleit a fő- és segédkönyvek teteleivel összehasonlítván, azokat teljesen megegyezőnek és helyesnek találtuk.
Nova, 1903. évi január 21-én.
A felügyelő-bizottság:
Farkasovszky Endre, f. b. tag. Kayser Vilmos, f. b. elnök. Szilner József, f. b. tag.

Egy jó házból való fiu
tanoncnak felvétetik
UNGER ANTAL könyvnyomdájában Zalaegerszegen.

Sima zöldoltványok

mézesfehér, ezerjő, piros és fehér-chasselas, kadarka, oportó, nagy-burgundi, ezrenként **45 forintért** kapható

Székely Mihály
posta-távirda tisztánél
Gyöngyösön.

Unghváry László

(Czegledi) 300 holdas birt. termő szőlőtelepének, továbbá gyümölcs- és szőlőiskolájának árjegyzéke megjelent, hol 5 krajczártól felfelé nemes csemeték, 2 forintra felfelé sima és gyökeres szőlővesszők; továbbá —16—18 forintra felfelé sajáttermésű rendkívül finom újborkok kaphatók. Ezenkívül mindenféle gyümölcsfadonoz, akác- és gleditschia-csemeték. **Tessék árjegyzéket (borról is) kérni.**

Körjegyző urak figyelmébe!

Alulírott a tagosítás, legelőfelosztás, vagy valósítás folytán szükségessé vált kataszteri munkálatoknak újbóli elkészítésére, adó, községi pótdadó, utadó főkönyvek lezárására, új főkönyveknek feltekítésére, vagy egyéb bármilyen adómunkálatok elkészítésére ajánlkozok, illetve vállalkozok.

Díjazás megállapodás szerint lesz fizetendő.

Minél számosabb és sürgős megbízásokat kér,

Zalaegerszeg, (Pap-u. 5. szám)
1903. évi január hó.

Vutskits Ignác
volt ságodi körjegyző.

A Richter-féle
LINIMENTUM CAPS. COMP.
Horgony-Pain-Expeller

egy régi kipróbált házi szer, amely már több mint 33 év óta megbízható bedörzsölésként alkalmaztatott kórtól, szél- és megfázástól.

Intés. Silányabb utazatok miatt bevételekor óvatossággal legyünk és csakis eredeti üvegeket doborozkban a „Horgony” védjeggyel és a „Richter” cég-jegyzékkel fogadjunk el. — 80 f., 1 k., 40 f. és 2 k.

Árban a legtöbb gyógyszerárban kapható.

Főraktár: Török József gyógyszerésznél
Budapeston.

Richter F. Ad. és társa,
céges és kir. udvari szállító.
Rudolstadt.

Óh Jaj!

Köhögés, rekedtség és elnyájkásodás ellen gyors és biztos hatásuk

Éljen!

Egger mellpasztillái,
az étvágyat nem rontják és kitünő ízűek.

Doboz 1 korona és 2 korona.
Próbadohoz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:

**„NÁDOR”
GYÓGYSZERTÁR** Egger mellpasztilla csakhamar meggyógyított.

Budapest, V., Váci-körút 17.

Kapható Zalaegerszegen: **Kaszter Sándor**, Sümegen: **E. Dervarics István**, Zalaszentgróton: **Botfy Péter** gyógyszerárakban.

Fernolendit

cipő fénymáz, a világ legjobb fénymáza és Glanzcrème világos cipők számára legszébb fényt adnak és megtartják a színt **állandóan**. Sárga vagy barna bőrből készült foltos cipők **Lyosin** alkalmazásával egész új szint kapnak.

Alapított 1812.-ben. **Gyárraktár Bécsben I. Schulerstrasse 12.** Mindenütt kapható.

Minden háziasszony

üdvözölhető, aki az egészség, takarékoság és józra való tekintetből a Kathreiner-féle Kneipp-maláta kávéát használja.

Tiszteletteljes kérelem: A bevásárlásnál ne kérjen egyszerűen »maláta kávé«, hanem mindig határozottan — Kathreiner-féle — Kneipp-maláta kávé, s azt csakis az itt ábrázolt eredeti csomagokban fogadja el!

Ára csomagonként 50 fillér.
500 gramm.

Kathreiner-féle
Kneipp maláta kávé
egész szemekben.
Kathreiner-féle maláta kávé
München.

